

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1997-1998

3 december 1997

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET VLAAMS COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA EN VLAAMSE MEDIARAAD

DECREET KAS-, SCHULD- EN WAARBORGBEHEER VLAAMSE GEMEENSCHAP

Inhoud

Nr. 14

Woensdag 3 december 1997
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Ontwerp van decreet betreffende het Vlaams Commissariaat voor de Media en de Vlaamse Mediaraad – 742 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 9	
Algemene bespreking	1
Sprekers : de heren Tuur Van Wallendael, Carl Decaluwé, Dirk Van Mechelen, Jos Geysels, Kris Van Dijck en John Taylor, mevrouw Marijke Dillen, de heren Johan De Roo, Michel Doomst en Ludo Sannen en minister Eric Van Rompuy	
Artikelsgewijze bespreking	22
Ontwerp van decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap – 771 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	28
Sprekers : de heren Carlos Lisabeth, verslaggever, Stefaan Platteau, John Taylor, Chris Vandebroeke, Herman De Reuse en minister Wivina Demeester-De Meyer	
Artikelsgewijze bespreking	33
Regeling van de werkzaamheden	38
Spreker : de heer Joris Van Hauthem	

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

André Denys : gezondheidsredenen ;

Gerda Raskin : buitenslands ;

Johan Sauwens : ambtsverplichtingen ;

Pieter Huybrechts, Felix Strackx, Frans Wymeersch : familieverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het Vlaams Commissariaat voor de Media en de Vlaamse Mediaraad – 742 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 9

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het Vlaams Commissariaat voor de Media en de Vlaamse Mediaraad.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Delcroix, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Van Wallendaël heeft het woord.

De heer Tuur Van Wallendaël (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de SP-fractie is het grotendeels eens met de inhoud van dit ontwerp van decreet, en zal het dan ook met volle overtuiging goedkeuren. In de commissie is er wel een zeer interessante discussie geweest over een belangrijk neveneffect van dit

decreet. Het sluit immers aan bij de trend dat de politieke wereld zich terugtrekt uit de media. Het is dus een mooi voorbeeld van depolitisering, waarbij de meeste partijen het eens zijn over de algemene lijnen.

Toch is er een dubbel probleem. Ten eerste konden we constateren dat de mediawereld, en vooral radio en televisie, veel meer dan in het verleden onderhevig is aan marktmechanismen. Dit heeft niet altijd positieve effecten. Ten tweede is dit decreet een – mijns inziens gerechtvaardigde – poging van de politieke wereld om toch nog enige controle te behouden op een aantal belangrijke onderdelen van het mediagebeuren. Dit noem ik politieke controle van de tweede generatie. Het is immers een gedelegeerde controle. De politiek oefent die niet langer rechtstreeks uit.

Het debat in de commissie werd aangebracht door de heer Geysels en ging over de vraag in hoeverre de politiek dit kan en mag doen. In hoeverre kan de politiek zich ontdoen van haar verantwoordelijkheden en die delegeren naar iemand anders ? Bestaat er dan nog wel een normale parlementaire controle op het hele gebeuren ? In ons land is dit een dubbel probleem. In de Angelsaksische traditie heeft de politiek zich altijd uit eigen beweging ver van het mediagebeuren gehouden, maar dat is hier nooit het geval geweest.

Vorige week zag ik op de BBC een aflevering van een reeks programma's over de geschiedenis van de BBC zelf. Daarin werd onder meer gesproken over het beroemde – ja zelfs beruchte – programma 'This was the week that was', dat in de jaren zestig werd uitgezonden. Dit programma werd gepresenteerd door David Frost, die ondertussen een belangrijk politiek commentator is geworden. Het Groot-Brittannië van de jaren '60 was dat van Macmillan en van het Profumo-schandaal. De politieke week werd toen in grote mate beheerst door dat televisieprogramma. Elke politicus zat aan het scherm gekluisterd. De volgende dagen werd het programma besproken. Dat ging zo week na week voort, tot er weer eens een hoogtepunt werd bereikt. Een ander programma interviewde toen de minister van PTT, die verantwoordelijk was voor de BBC. De journalist zei de minister dat de situatie zo toch niet kon blijven duren. De minister antwoordde toen dat hij er inderdaad iets aan zou doen. Toen hij de maandagochtend in zijn kantoor kwam, lag er een berichtje op zijn bureau van eerste minister Macmillan, een conservatief overigens. Het luidde als volgt : 'Oh no, you won't.' (*Gelach*)

Van Wallendael

Een dergelijke traditie ontbreekt bij ons. We moeten daarvoor in eigen boezem kijken. We hebben rechtstreekse ingrepen gekend, waaraan een van mijn illustere partijgenoten de gruwelijke bijnaam Pietje De Leugenaar heeft overgehouden. Zijn achternaam kan u zelf invullen.

Dat was een voorbeeld van een zeer rechtstreekse ingreep. Ingrepen werden naderhand meestal gedelegeerd. Men gaf de omroep een bestuur waarop de greep van de politiek vrij groot was. Ik heb zelf meegemaakt hoe mijn goede vriend Jan Ceuleers, als directeur-generaal soms een wanhopig gevecht moest leveren tegen allerlei verholde politieke invloeden.

Daarom is dit een goed decreet. We steunen de organisatie van de Mediaraad en het Vlaams Commissariaat zoals die in het decreet wordt geregeld.

We hebben wel begrip voor een aantal bezwaren van de oppositie, in hoofdzaak de VLD. Er is inderdaad een probleem qua timing. We zitten nu in een no man's land en daar moeten we zo snel mogelijk uit. De minister heeft beloofd daarvoor te zorgen.

Ten tweede staan of vallen de Raad en het Commissariaat met een fatsoenlijke logistieke ondersteuning. Deze instellingen hebben geen bestaansreden indien daar niet of onvoldoende voor wordt gezorgd, zoals wel vaker in de Vlaamse traditie voorkomt.

Ten slotte wil ik de vraag van de heer Van Dijk herhalen. Ik zou meer details willen horen over de vertegenwoordigers van de consumenten in de Raad : wie zijn ze en hoe worden ze aangewezen ? (*Applaus bij de CVP en de SP*)

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, na een jarenlang gedoogbeleid beschikt de overheid eindelijk over een instrument om overtreders van de mediawetgeving effectief te sanctioneren. Zulke overtredingen zijn dagelijkse kost. Lokale radio's bezondigen zich nog altijd aan ketenvorming. De regionale en commerciële televisie zendt prijsvermeldingen uit. Zelfs onze openbare omroep durft af en toe te zondigen tegen de mediawetgeving. Het verschil tussen sponsoring en reclame is vaak onduidelijk.

Wat is de sanctie bij zulke overtredingen ? Tot nu toe was het antwoord hierop heel sec : het intrekken van de vergunning. Men hanteerde met andere woorden een kanon om een mug dood te schieten. Ik heb het jaarverslag van de Vlaamse Raad voor Reclame en Sponsoring op Radio en Televisie bekeken. Men verwijst naar een aantal artikelen uit Auteurs en Media, waarin men de toezichtsfunctie van deze raad als 'de ondraaglijke lichtheid van het bestaan' bestempelt. Het toezicht is zo ondoelmatig georganiseerd dat het dode letter blijft. Bovendien kan men de regels zelf in vraag stellen, aldus dit jaarverslag.

Diezelfde raad stelt ook dat het toezicht in de huidige constellatie zinloos is. Een positief element is dan weer dat de volgehouden inspanningen van de raad om in overleg te treden met de verantwoordelijken van radio- en televisieomroepen, om zo tot een betere naleving van de regels te komen, wel tot resultaten hebben geleid. Maar het is ook duidelijk gebleken dat het niet volstond een beroep te doen op zelfregulering.

Daarom moet Vlaanderen, als een van de laatste regio's in de Europese Unie, een instrumentarium uitbouwen om tot een efficiënte en effectieve manier van optreden te komen tegen de actoren die de mediawetten overtreden in een medialandschap dat in toenemende mate wordt gecommercialiseerd. Zoals de onbemande camera's de schrik van de automobilist zullen worden, zo zal het Vlaams Commissariaat dit zijn voor de verschillende actoren in het medialandschap.

Eén van de voorwaarden om dit succesvol te laten verlopen was dat we moesten afstappen van de situatie van rechter en partij, zoals die nu bestaat bij de Raad voor Lokale Radio's. We moesten ook duidelijk de weg inslaan naar een onafhankelijke en gedepolitiseerde instelling, zoals daarnet ook al door de heer Van Wallendael met concrete voorbeelden uit Groot-Brittannië werd aangetoond. Ik ben ervan overtuigd dat door die depolitisering alle actoren in het medialandschap op een zakelijker wijze de uitdagingen van een nieuwe technologie en van het commerciële Europa tegemoet zullen kunnen treden.

De regels van de Vlaamse mediawetten zullen op een doeltreffender manier kunnen worden gehandhaafd omdat het nieuwe Commissariaat over een hele reeks van sanctiemogelijkheden zal beschikken, terwijl tot op heden enkel de intrekking van de erkenning mogelijk was.

Decaluwé

De depolitiserings krijgt gestalte door het feit dat de minister op geen enkele wijze meer betrokken is bij het schorsen of verlenen van vergunningen en dat wij daar als parlement zelf ook geen controle meer op hoeven uit te oefenen. Vanzelfsprekend blijft de minister wel politiek verantwoordelijk over het doen en laten van het Commissariaat. De verzelfstandiging zal hopelijk ook tot minder bemoeienis van de politiek leiden.

Ten tweede wordt verwacht dat een stringenter toezicht zal worden uitgeoefend. Uit onderzoek in Nederland blijkt in elk geval dat het toezicht consistent, slagvaardiger en doeltreffender is dan wanneer dergelijk commissariaat er niet is.

Ten derde kan men verwachten dat het contact tussen de omroep en de administratie sterk zal verminderen zodat de administratie meer ruimte zal krijgen voor beleidsvoorbereidend werk.

Een belangrijke factor in de bepaling van het succes zal echter ook de effectieve personeelsbezetting van het Vlaams Commissariaat zijn. In de hoorzitting vernamen we dat er in het Nederlands Commissariaat vijfendertig mensen zijn tewerkgesteld, en dat ze blijkbaar nog een uitbreiding van vijftien mensen hebben gevraagd. De sceptici onder ons zullen misschien beweren dat dit in Vlaanderen niet zal lukken omdat we niet over zoveel personeel zullen kunnen beschikken. De vergelijking met Nederland gaat echter niet echt op. Het aantal omroepen daar is niet vergelijkbaar met dat in Vlaanderen. In ieder geval is het in Nederland zo dat hoe groter het aantal is, hoe groter de potentiële mogelijkheden zijn om op te treden bij klachten en overtredingen.

Mijnheer de minister, daarom zullen de bedragen die in de begroting voor 1998 zijn ingeschreven voldoende zijn voor het Commissariaat. Het is namelijk niet de bedoeling dat het Commissariaat meteen operationeel wordt.

Dit is misschien het moment om van dichterbij te gaan kijken naar de recente hetze over de lokale radio's. De VLD heeft aangekondigd kenbaar te maken dat de CVP de lokale radio's wil lynchen. Ik lees ook in het communiqué: 'We betreuren dat dit Commissariaat reeds voor zijn installatie de taak krijgt om als groot inquisiteur van de lokale radio's op te treden'. Bij de CVP zeggen we echter dat dit niet onze bedoeling is.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : De VLD heeft nooit een communiqué in die zin de wereld in gestuurd.

De heer Carl Decaluwé : U hebt niet goed geluisterd. Ik heb verwezen naar een persmededeling van Vevora en de Vlaamse federatie voor lokale radio's. Zij zeggen dat de CVP de inquisiteur is van de lokale radio's. Ik herhaal dat zulks helemaal onze bedoeling niet is. Het mediasecretariaat zal pas beginnen werken nadat de uitvoeringsbesluiten werden getroffen en het personeel aangeworven. In die tussentijd zal het nieuwe decreet op de lokale radio's zijn goedgekeurd, zodat de voorspelde problemen zich niet zullen voordoen. De lokale radio's zullen hun vergunning na 1999 dus blijven behouden. Ik vond het nodig om dit nog eens in alle duidelijkheid recht te zetten, nadat ik de voorbije dagen hierover ettelijke keren werd lastiggevallen, zelfs met nachtelijke faxen.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Ik heb ook een fax gekregen op een vroeg uur. De mensen zijn verontrust na het lezen van pagina 11 uit het verslag. In De Morgen tracht u nu hun ongerustheid weg te nemen door erop te wijzen dat het nog wel een tijdje zal duren eer het decreet operationeel is. Dat vind ik een bedenkelijke opmerking voor een parlementslid. En tegen die tijd, zo sust u verder, zal er al een en ander geregeld zijn rond het decreet. Kent u misschien de exacte agenda van onze werkzaamheden ?

De heer Carl Decaluwé : In commissie werd toch afgesproken om volgende week het decreet op de vrije nieuwsgaring te behandelen, waarna het reclamedecreet en de lokale radio's aan bod komen. Exacte data kan ik daar niet op kleven.

De heer Jos Geysels : In uw visie zal het decreet ondertussen dus niet operationeel zijn ?

De heer Carl Decaluwé : We hebben in commissie unaniem aan de minister gevraagd dat het reclamedecreet van kracht zou zijn eer het Commissariaat in werking kan treden.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Op pagina 27 van het commissieverslag zegt de minister dat het nieuwe decreet op de lokale radio's pas kan fungeren na goedkeuring van het frequentieplan in maart 1999.

De heer Carl Decaluwé : Volgens mij is die koppeling niet nodig. Het nieuwe frequentieplan kan inderdaad pas van kracht worden in maart-april 1999. Tot dan behouden alle lokale radio's hun vergunning, daarover waren we het eens.

Terug naar het mediasecretariaat nu. Voor de bestaande hiervan zal men in de begroting 1999 een extra inspanning moeten leveren. De beleidsopties zullen maar kunnen worden uitgevoerd als het personeelsbestand van de bevoegde dienst binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap daadwerkelijk wordt uitgebreid met gekwalificeerde mensen. Dat geldt des te meer nu deze dienst ook voor de ondersteuning zal moeten zorgen van de nog op te richten Mediaraad.

In het ontwerp van decreet staat ook dat de Vlaamse regering de procedures zal bepalen voor het nemen van sancties. Het Nederlands Commissariaat voor de Media hanteert in dit verband een puntenstelsel, de zogenaamde Sanctieregeling Omroep. Kan men in onze procedure ook in zo een puntensysteem voorzien ? Dit om te beletten dat het Commissariaat een totale interpretatievrijheid krijgt, waardoor het buitenproportionele sancties zou kunnen uitspreken ?

Mijnheer de minister, ik wil nogmaals benadrukken dat Vlaanderen zich met dit decreet inschakelt in de algemene Europese evolutie. Dankzij de recent aangepaste TV-richtlijn zal men de bochtige constructies zoals van bijvoorbeeld het vroegere VT4 niet meer dulden.

Vanmorgen vernamen we trouwens dat VT4 genoodzaakt is om uit te wijken naar Groot-Brittannië. We wisten dat het reclamedecreet niet zou worden goedgekeurd in het parlement. Het is belangrijk te melden dat Groot-Brittannië ook veroordeeld werd omwille van de non-domestic licentie. VT4 zal uitwijken, en volgens mij juridisch volledig terecht. Dat zou niet zo zijn als VT4 hier volgens het goed te keuren reclamedecreet toch reclame zou mogen uitzenden. De minister moet duidelijk zeggen dat het niet mogelijk zal zijn – zoals de heer Gepts vanmorgen nog zei – dat de zender verhuist naar Vlaanderen indien men dit toelaat. Ik denk dat hier geen sprake kan zijn van toelaten : dat zou toch in strijd zijn met de TV-richtlijn. Daarom is het nuttig uw boodschap te kennen, mijnheer de minister.

We moeten duidelijkheid creëren. Onduidelijkheid wordt bestendig door in een aantal landen een stringent functieapparaat te creëren en in andere landen niet. Dit bestendigt oneerlijke concurrentie-

verhoudingen tussen de lidstaten. Dat is niet de bedoeling.

Aangezien de meeste lidstaten over voldoende vakbekwame instanties en mensen beschikken, en met het oog op de groeiende internationalisering van de omroepsector, zou het misschien goed zijn dat Vlaanderen het Europese voortouw neemt om deze instanties samen te brengen. Gezien het complexe van het mediadossier, is de uitwisseling van ervaringen nuttig. Het zou goed zijn, mijnheer de minister, om dit idee te lanceren bij een volgende Europese mediaministerraad. De Europese Commissie kan misschien als gastvrouw optreden. Zo kan men de praktijk en de wetgeving aan elkaar toetsen.

Bovendien moet aan de bevolking worden uitgelegd wat de taken van het Vlaams Commissariaat zijn, en tot wie de mensen zich moeten richten. Uit statistieken van de centrale raad voor sponsoring en reclame blijkt dat de verbruikersklachten tussen 1992 en 1996 gestegen zijn van 43 naar 66 percent. Het is dus belangrijk een informatiecampagne voor de consumenten te voeren.

Mijn laatste punt gaat over de nieuwe Mediaraad. Ik was als één van de eersten lid van de Mediaraad en ben dat gebleven tot mijn eedaflegging in het parlement. Ik kan dan ook getuigen dat het zeer zeker een positieve evolutie is dat de verschillende adviesraden worden gegroepeerd in één enkele adviesraad. De CVP is bijzonder tevreden over het feit dat de mediagebruikers nu evenwichtiger aan bod komen in de Mediaraad, dan dat het in het oorspronkelijk voorontwerp stond.

Mijnheer de minister, in de Mediaraad werd meermaals met kennis van zaken gediscussieerd over mediadossiers. Ik geef grif toe dat de laatste jaren de belangstelling sterk was afgenomen, op één uitzondering na : het erkenningsdossier van VT4. Toen was iedereen opgetrommeld en kregen we een rechter-en-partij-situatie.

Het is positief dat dit door de nieuwe taakverdeling tussen Commissariaat en Mediaraad in de toekomst niet meer zal gebeuren. Het is ook positief dat de verschillende actoren, experts en gebruikers, samen adviezen voor het beleid formuleren en visies ontwikkelen over hoe de maatschappij moet inspelen op de nieuwe media en de nieuwe technologieën. De Mediaraad moet ook visies ontwikkelen over manieren om een duale informatiemaatschappij tegen te gaan, en om de zwakke gebruikers aan bod te laten komen in deze mediamaat-

Decaluwé

schappij. Dit zijn bijzonder belangrijke taken voor de nieuwe Mediaraad.

Belangrijk is evenwel – en daar is het dikwijls fout gelopen – dat er een voldoende permanente ondersteuning moet zijn. Dit is inderdaad een belangrijke voorwaarde voor het creëren van een goed adviesorgaan, zoals bijvoorbeeld de Minaraad. Een goed draaiend adviesorgaan kan immers een belangrijke bruggenbouwer zijn tussen de burgerinstellingen enerzijds en de politieke wereld anderzijds. Een dergelijke bruggenbouwer is toch broodnodig in deze woelige politiek-maatschappelijke tijden.

Mijnheer de minister, de CVP-fractie zal dit ontwerp in elk geval met grote overtuiging goedkeuren en we kijken nu reeds uit naar de bespreking van het reclamedecreet. Het Commissariaat zal immers pas echt operationeel worden wanneer het reclamedecreet is goedgekeurd. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zou eerst van deze gelegenheid gebruik willen maken om de voorzitter en de verslaggever – naar ik aanneem verontschuldigd wegens ambtsverplichtingen in de Senaat – te danken voor het goede werk en het uitstekende verslag dat tot stand is kunnen komen naar aanleiding van de bespreking van het decreet betreffende het Vlaams Commissariaat voor de Media.

Bij het begin van de bespreking had ik eerlijk gezegd het gevoel dat men er eigenlijk een soort 'walk over' van zou maken. Over de noodzaak van zo een decreet bestond immers reeds een grote consensus.

Door een hoorzitting te organiseren met medewerking van de Nederlandse commissarissen van het Commissariaat voor de Media en met professor D'Hooge zijn we er volgens mij in onze commissie toch in geslaagd om aan de interpretatie van dit decreet en aan het wetgevende werk een meerwaarde te geven. We hebben het decreet op diverse punten kunnen verfijnen en ik dank in dit verband in het bijzonder de meerderheid voor het feit dat ze op een loyale wijze een aantal amendementen van de oppositie heeft willen goedkeuren die enkel tot doel hadden te proberen het decreet nog scherper en duidelijker te stellen.

Mijnheer de minister, mijns inziens is dit decreet betreffende het Vlaams Commissariaat voor de Media een duidelijke stap voorwaarts is. Zoals u zelf in uw inleidende uiteenzetting stelde, heeft het decreet als hoofddoel te komen tot een zekere depolitiserende van het handhavingsbeleid op de media en de mediawetgeving tout court. Ik denk ook dat uw decreet daar in zeer grote mate aan tegemoetkomt en dat het decreet in die zin dan ook een gelukkig initiatief mag worden genoemd.

Ten tweede streeft het decreet naar een vereenvoudiging van de adviesprocedures. Ook op dat vlak hebben we een grote schoonmaak doorgevoerd op basis van de ervaringen uit het verleden. Persoonlijk denk ik – misschien in tegenstelling tot mijn gesneuvelde goede vriend en collega Denys – dat we er wel degelijk in geslaagd zijn die vereenvoudiging van de advisering waar te maken en dat deze Vlaamse Mediaraad in de toekomst een veel groter gezag zal kunnen opbouwen dan uiteindelijk de versnipperde adviesraden zoals we die tot nu hebben gekend.

De heer Decaluwé had gelijk toen hij verwees naar de Minaraad. Professioneel gezien word ik immers vaak met hun adviezen geconfronteerd. Daarbij kan ik alleen maar vaststellen dat hun advisering van een dergelijk niveau is en een dergelijk gezag uitstraalt dat men uiteindelijk haast vanzelfsprekend zeer zwaar aan hun adviezen moet en begint te tillen. Van deze Vlaamse Mediaraad mogen we eenzelfde operatie en beweging verwachten. Dit is dus een duidelijke stap voorwaarts en ik druk hierbij mijn appreciatie uit voor de minister die er dan toch maar in geslaagd is dit tot stand te brengen.

In onze commissie zijn we evenwel op één groot dilemma gestuit waarvoor we nog steeds geen oplossing hebben gevonden. U kent het debat dat tot stand kwam na de hoorzitting met de Nederlandse commissarissen van het Commissariaat van de Media over de dubbele functie van het Vlaams Commissariaat. Dat is goed, maar het kan niet dat we hen een dubbele functie geven zonder een aangepaste regelgeving. Zo belanden we in het debat over een conformiteitsonderzoek versus een opportuniteitsonderzoek. Uit de hoorzitting bleek dat het Nederlandse Commissariaat voor de Media met haar bevoegdheid voor het afleveren van erkenningen en vergunningen zich moet beperken tot een conformiteitsonderzoek. Ze spelen brievenbus : ze kijken het dossier in en onderzoeken of de aanvraag conform is met de Nederlandse mediaregelgeving.

Van Mechelen

Tijdens de commissie heb ik voldoende aangegeven dat dit in Vlaanderen niet mogelijk is. Onze mediaregelgeving bevat onvoldoende doorzichtige criteria om het Commissariaat te laten vaststellen of een aanvraag al dan niet conform is met de Vlaamse regelgeving. Dit zou dan quasi automatisch leiden tot het afleveren van een vergunning. We moeten de volgende maanden onze regelgeving aanpassen. Er zijn verschillend initiatieven met betrekking tot de lokale radio's – daar kom ik later op terug.

Ook voor andere vlakken is het belangrijk om de regelgeving aan te passen. We zouden tot een decreet moeten komen waarbij we voldoende doorzichtige criteria vastleggen in de regelgeving. Ik heb verwezen naar het voorbeeld van het afleveren van vergunningen aan regionale televisiezenders. Met de huidige wetgeving zal het Vlaams Commissariaat verplicht worden om binnen enkele jaren op een opportune basis vergunningen af te leveren.

Er rest ons voldoende tijd om dit aan te passen, maar dit wordt niet aangekondigd in het regeerakkoord en het zit niet vevat in het reclaimedecreet of enig parlementair initiatief. Bent u bereid, mijnheer de minister, om de Vlaamse regelgeving aan te passen of verwacht u daarvoor een parlementair initiatief ?

Het tweede luik van de dubbele bevoegdheid is het toezichts- en handhavingsbeleid. We zetten een stap voorwaarts door dit toezichts- en handhavingsbeleid door te schuiven naar een autonoom college dat bevoegd wordt om uitspraken te doen. We geven aan dit Commissariaat een verfijnder sanctioneringssysteem. We hebben er wel enkele anomalieën uitgehaald. Het Commissariaat beschikt over voldoende mogelijkheden om de actoren op het terrein de wetgeving te doen naleven. Dit Vlaams Commissariaat voor de Media moet een eigen positie bekleden in het medialandschap dat bijzonder dynamisch is. Vroeger was media eerder cultureel en educatief, nu begint de concurrentie steeds meer te spelen. We hebben te maken met een conflictueus model. Dit Vlaams Commissariaat voor de Media moet een onafhankelijke positie kunnen innemen en een eigen gezag ontwikkelen zodat het een scheidsrechter wordt op het terrein. Mijnheer de minister, u hebt zich als homo politicus terecht teruggetrokken, wij hebben dat als parlement ook gedaan, maar we moeten dan ook bereid zijn om daar de gevolgen van te dragen.

Als we een onafhankelijk Vlaams Commissariaat willen dat de rol van scheidsrechter vervult, dan begrijp ik niet, in het licht van de begrotingsdebatten, dat het een onoverkomelijk probleem is om dat Commissariaat over een totaal onafhankelijk personeelskader te laten beschikken. Ik kan me niet voorstellen dat de loonlast van een dertigtal medewerkers een groot budgettair probleem vormt. Ik zetel nu al tien jaar in dit parlement. Mijnheer Geysels, dat viereen we trouwens volgende week.

De heer Jos Geysels : We hebben toch pas op 6 januari de eed afgelegd. Ik weet trouwens niet of dat een reden is tot viereen.

De heer Dirk Van Mechelen : We zijn verkozen op 13 december en dat vind ik de belangrijkste dag. De eedaflegging volgt daarop.

Mijnheer de minister, u bent niet bereid om onafhankelijke ambtenaren aan te stellen voor dit Commissariaat. Dat stemt me wantrouwig. U zal dit misschien typische oppositiepraat vinden, maar dat is het niet. Het systeem om de ambtenaren te detacheren uit het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is geen goede zaak. De drie commissarissen die we zullen aanstellen voor dat Vlaams Commissariaat moeten meteen ook de bevoegdheid hebben om zelf ongeveer dertig medewerkers aan te stellen op basis van objectieve criteria na examens. Zo kan dat Commissariaat onbesproken van start gaan. Als we werken via detachering start het Commissariaat als een gepolitiseerd orgaan.

In de commissie heb ik aangevoeld dat veel leden van de meerderheid op dezelfde manier dachten. We hebben u, mijnheer de minister, toen gevraagd om dat nogmaals aan te kaarten bij de Vlaamse regering. Vandaag kunt u meedelen of u terzake succes hebt gehad.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer Van Mechelen, u vindt dat het Commissariaat apart personeel moet krijgen. Ik vraag me af of dat wel de goede werkwijze is. Is het niet opportuun dat er voor de hele Vlaamse Gemeenschap één ambtenarenstatuut is ? Een verscheidenheid aan ambtenaren komt de uniformiteit en de werking van de Vlaamse instellingen niet ten goede. Ook voor de ambtenaren zelf is het geen goede zaak. Ambtenaren kunnen tegenwoordig doorstromen, maar ik vermoed dat dit in een kleine instelling veel minder het geval zal zijn. Het is belangrijk dat ze in een geheel zitten. Dat zal de depolitisering bevorderen.

De heer Dirk Van Mechelen : Ik denk dat u zich vergist. Bij de BRTN werken er 2.600 ambtenaren, die nu in een NV terechtkomen. Dit Vlaams Parlement denkt op een heel andere manier over ambtenaren dan de federale kamer. Dat is op zich al een vooruitgang. Het is belangrijk dat dit Vlaams Commissariaat los staat van de Vlaamse administratie en de partners en actoren in het medialandschap.

Eén pijler van het medialandschap bestaat uit radio-omroepen, televisieomroepen en kabelmaatschappijen, een tweede pijler wordt gevormd door de minister en zijn administratie. Los daarvan beslissen wij vandaag, als wetgevende macht, om een deel van onze bevoegdheden te delegeren aan een Vlaams Commissariaat voor de Media.

Dat Commissariaat moet volgens mij met een eigen personeelsstructuur kunnen functioneren. Het mag niet bestaan uit gedetacheerde ambtenaren. Dat zou weer een band scheppen die er niet mag zijn. Het moet een onafhankelijk commissariaat zijn met onafhankelijke medewerkers, met een eigen, onbezoedelde rol binnen het medialandschap. Detacheringen zouden politisering weer in de hand werken.

Ik stel met veel genoegen vast dat de minister in dezelfde richting denkt. Het is alleen een kwestie van budgettaire middelen. De vraag is of, gelet op de discussies van de laatste dagen over de extra besteding van 7 miljard frank, onoverkomelijk is.

In de commissie voor Media waarschuwde ik voor de verborgen agenda die zou kunnen schuilgaan achter dit decreet. Ik benadruk voor alle duidelijkheid dat ik nog geen communiqués heb uitgegeven omdat ik het antwoord van de minister wil afwachten. Mijn fractie zal haar houding daarna verder bepalen. Het enige wat ik van de minister vraag, is een fair engagement voor de inwerkingtreding van dit decreet.

Artikel 16 delegeert de bevoegdheid over de inwerkingtreding van het decreet aan de minister. Ik las in het verslag ook : 'Op de herhaalde vraag van de heer Van Mechelen wanneer het decreet in werking treedt, verklaart de minister dat het Commissariaat in de loop van 1998 in werking zal treden.'

We hebben er alle belang bij klare wijn te schenken. De minister heeft 100 percent gelijk wanneer hij over de vrije radio's zegt dat hij niet anders kan dan de wet toepassen. Het enige probleem is dat de huidige regelgeving over de lokale radio's achter-

haald is. Iedereen weet dat, vandaar ook uw en mijn voorstel van decreet om de regelgeving zo snel mogelijk te herzien.

In uw inleiding had u het over sanctionering, mijnheer Decaluwé. U zei dat de uitvoerende macht, de minister, toch moet kunnen optreden tegen wan toestanden in het radiolandschap, zoals bijvoorbeeld ketenvorming.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Ik heb gezegd dat de verschillende actoren, waaronder de lokale radio's, dagelijks overtredingen begaan op het vlak van ketenvorming. Ik heb de minister niet vernoemd.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijn excuses, mijnheer Decaluwé, u had het in elk geval duidelijk over ketenvorming en onwettige samenwerkingsverbanden. Geen enkele minister van Media heeft daar ooit doortastend tegen opgetreden. Het gaat me niet om de persoon van de minister, het gaat me om de ketenvorming en de samenwerkingsverbanden. Zowel u als ik proberen via een decreet een wettelijk kader te creëren.

We weten dat de huidige regelgeving voor lokale radio's door het Vlaams Commissariaat voor de Media moet worden toegepast. Ik zeg dat we dan verkeerd bezig zijn : we moeten eerst de regelgeving aanpassen, en daarna kan het Commissariaat zijn rol spelen. Als de minister zich vandaag formeel engageert om op de kortst mogelijke tijd – hiermee bedoel ik dan vóór de zomer van 1998 – samen met het parlement een nieuwe regelgeving inzake de lokale radio's kan aannemen, dan geloof ik dat het Vlaams Commissariaat de nieuwe geest die daarvan uitgaat, correct kan interpreteren.

Het enige probleem is dat de minister in zijn antwoord op mijn vragen – en ik verwijs naar pagina 26 van het verslag – zegt dat hij hoopt dat het slechts van toepassing wordt op het moment dat het nieuw frequentieplan voor de lokale radio's in maart 1999 in voege treedt. Kan de minister ermee instemmen dat we de nieuwe vergunningen van start laten gaan in maart 1999, maar dat een aantal van de bepalingen reeds in het voorjaar van 1998 van kracht worden ? Dan kan het Vlaams Commissariaat zijn toezichtsfunctie uitoefenen binnen de door het parlement aangepaste regelgeving. Het spreekt voor zich dat de totstandkoming van de nieuwe ordening van radio's pas kan gebeuren in maart 1999.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Om alle misverstanden uit de weg te ruimen, wil ik zeggen dat de heer Van Mechelen en de CVP-fractie op dat vlak ongeveer op dezelfde lijn zitten. Daarstraks heb ik gezegd dat op het moment dat het Commissariaat na de uitvoeringsbesluiten en de benoemingen operationeel wordt, ook het nieuwe decreet op de lokale radio's in voege zal zijn. Er zullen zich dan geen problemen voordoen inzake logo's en ketenvorming. Met de huidige voorstellen trachten we de zaken te vereenvoudigen. We vragen dus ongeveer hetzelfde.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : De bekommernissen zijn overal dezelfde. Ik zou niet graag hebben dat het Vlaams Commissariaat moet werken met een voorbijgestreefde wetgeving. De vraag is hoe we dit probleem het best kunnen oplossen.

Kunnen we, wanneer we een nieuw decreet op de lokale radio's aannemen, dit al van toepassing verklaren vooraleer een nieuw frequentieplan in maart 1999 operationeel is ? Als ik de voorstellen van decreet lees, dan maakt men een onderscheid tussen agglomeratieradio's met eventueel een groter zendvermogen, en lokale radio's. Wat zijn de consequenties hiervan op de frequenties ? Mijnheer Van Mechelen, kan men uw decreet in werking laten treden met het bestaande frequentieplan ? Over deze vraag moet duidelijkheid worden geschapen.

Als het nieuwe decreet op lokale radio's niet in werking kan treden op basis van het huidig frequentieplan, dan rijst er inderdaad een probleem. Als we hier echter tot een consensus komen over een nieuw decreet, en vaststellen dat dit uitvoerbaar is met het bestaande frequentieplan – zonder dus het nieuwe frequentieplan in werking te laten treden -, dan moeten we nagaan hoe we eventueel de oprichting van het Vlaams Commissariaat voor de Media kunnen uitstellen tot de goedkeuring van het decreet.

De situatie zal moeilijker zijn als we het decreet aannemen en we het pas van toepassing kunnen verklaren in 1999. Dan moeten we dit bijna verschuiven naar maart 1999, en moeten we in de tussenfase bij het Vlaams Commissariaat voor de Media zorgen voor een bepaling waarin staat dat we niet bevoegd zijn voor het toepasbaar maken van het goedgekeurde decreet.

Dat alles is evenwel speculatie, want we weten niet hoe het decreet op de lokale radio's er concreet zal uitzien – gesteld dat er een komt. Ook de heer Geysels heeft dat hier gezegd. Dat maakt het moeilijk om hierop vandaag een definitief antwoord te geven.

In elk geval is het de vaste wil van de regering om bij de bepaling van de inwerkingtreding van dat decreet rekening te houden met de regelgeving waarvan we de toepassing vragen. Maar een concreet antwoord kan ik niet geven, omdat ik niet weet welk decreet op de lokale radio's het parlement zal goedkeuren.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de voorzitter, de CVP-fractie gaat ervan uit dat het goed te keuren decreet zal toestaan dat alle bestaande radio's hun erkenning en hun frequentie tot maart 1999 behouden. Als er agglomeratiezenders zullen worden toegelaten, dan zullen die wellicht slechts in werking treden nadat een nieuw frequentieplan is goedgekeurd. Het is onmogelijk om in het huidige frequentieplan, dat meer dan 300 frequenties omvat, ook nog de agglomeratiezenders op te nemen.

Wellicht zal het decreet op de lokale radio's in fasen in voege treden. De bepalingen inzake ketenvorming en logo's en dergelijke kunnen ongetwijfeld onmiddellijk worden uitgevoerd. Er zullen zich dan geen problemen stellen in verband met het Vlaams Commissariaat voor de Media.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : De kritiek van de oppositie heeft precies op dat punt betrekking, mijnheer Decaluwé. Iedereen verdedigt het principe dat er een commissariaat moet komen. Het probleem bestaat erin dat het Vlaams Commissariaat voor de Media het decreet slechts kan toepassen als de regelgeving zelf in orde is. Ik kan enkel vaststellen dat die regelgeving, onder meer op het vlak van de radio's, eigenlijk niet uitvoerbaar is. Zowel uw uiteenzetting als deze van de minister tonen dat aan.

Zoals de minister terecht stelt, kunnen we drie zaken doen. We kunnen beslissen om dit decreet slechts in maart 1999 in werking te laten treden. De inwerkingtreding behoort echter tot de bevoegdheid van de Vlaamse regering. Die bevoegdheid is opgenomen in artikel 16, dat hier straks zal worden goedgekeurd. Ik zou de minister dus willen vragen

Van Mechelen

of dit decreet in werking zal treden voor maart 1999 ? In de commissie heeft hij alvast gezegd dat dit in de loop van 1998 zal gebeuren, en wel na de goedkeuring van het reclamedecreet.

Het decreet moet dus worden geamendeerd. Het Vlaams Commissariaat voor de Media zou de bevoegdheid over de erkenningen en vergunningen behouden, maar het toezicht- en handhavingsbeleid op de lokale radio's kunnen we er vandaag niet aan toevertrouwen. Dat zou immers, met het oog op de huidige regelgeving, een mechanisme in werking zetten waarvan we de gevolgen niet kunnen overzien. Als we dat toch zouden doen, dan komen we in een nachtmerrie terecht. Ik vraag u dus enkel dit : wilt u dat, of wilt u dat niet ?

Minister Eric Van Rompuy : Mijn antwoord is duidelijk. Het kan niet dat het Vlaams Commissariaat voor de Media de lokale radio's zou beoordelen met betrekking tot ketenvorming en samenwerkingsverbanden. Het reclamedecreet zal wellicht binnen veertien dagen bij het parlement worden ingediend. Er moeten daarvoor ook nog uitvoeringsbesluiten worden opgesteld. Dat is overigens ook het geval voor het voorliggende decreet. Er moet nog personeel worden gevonden, enzovoort.

Ik zal aandacht hebben voor de combinatie van de verschillende regelgevingen zodat het Commissariaat geen radio's beoordeelt op basis van een voorbijgestreefde wetgeving die moet worden aangepast.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, deze laatste mededeling van de minister is niet onbelangrijk, omdat de twee verenigingen precies hebben gereageerd op een interpretatie van de minister. Op bladzijde 11 van het verslag beweert hij dat hij zich in de tussenperiode, tot de nieuwe regelgeving wordt goedgekeurd, houdt aan de bepalingen van het decreet. Daarom is het belangrijk dat de laatste verklaringen van de minister letterlijk in het verslag worden opgenomen. Daardoor zouden immers een aantal misverstanden kunnen worden weggenomen.

De heer Dirk Van Mechelen : Het politiek engagement dat we vandaag aan u vragen, is dat dit nieuw Vlaams Commissariaat voor de Media niet zal toepassen wat op bladzijde 11 staat. Ik neem aan dat het Commissariaat over voldoende wijsheid beschikt om het decreet van 1991, zodra het is aangepast, toe te passen in de geest zoals het Vlaams Parlement het zal aanpassen.

Wat de rechtszekerheid, de procedures en de rechtsbescherming betreft, is een belangrijke bevoegdheid doorgeschoven naar het Commissariaat. Het zal zijn eigen regels moeten ontwikkelen. Ik neem aan dat u er als minister van Media op zult toezien dat er naast een ordentelijk sanctioneringsinstrument voldoende rechtsbescherming is voor de actoren uit het medialandschap.

Tot slot denk ik, mijnheer de minister, dat u, in de geest van de deontologische code die we hebben goedgekeurd en in de nieuwe geest van depolitisering, de nodige aandacht en zorgvuldigheid aan de dag zult leggen bij het aanstellen van de drie commissarissen die het Vlaams Commissariaat voor de Media zullen moeten schragen. In een stout moment zou ik durven beweren dat we ons doel wel zullen bereiken indien we erin slagen om drie types van het kaliber van Bert De Graeve aan te stellen. In dit perspectief moeten het natuurlijk mensen zijn met een andere competentie.

Het is ook ontzettend belangrijk dat de drie commissarissen die we zullen aanduiden, onbesproken en onafhankelijk zijn en dat ze voldoende moreel gezag uitstralen om dit Commissariaat met alle slaagkansen op te starten. Ik wens u hiermee veel succes. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik betreur dat dit debat vandaag in het Vlaams Parlement wordt gehouden op een ogenblik dat de Vlaamse Gemeenschap, meer bepaald minister Martens, een toch wel bijzonder interessant colloquium organiseert. Dit colloquium waarop we allen waren uitgenodigd, heeft als thema : kind, gezin en media. Ik neem aan dat de meeste leden van de commissie voor Media dit congres graag hadden bijgewoond. Ik zou dan ook willen vragen om hier in de toekomst rekening mee te houden.

De voorzitter : Mevrouw Dillen, het is eigenaardig dat u als commissievoorzitter vraagt dat het parlement rekening houdt met colloquia. Een vraag om het omgekeerde zou ik nog kunnen begrijpen.

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer de voorzitter, dit colloquium wordt georganiseerd door minister Martens en behandelt het onderwerp media. Heel de commissie is uitgenodigd. De datum van het colloquium lag bovendien al heel lang vast. We moe-

Dillen

ten daar in de toekomst rekening mee houden. Dit debat had evengoed gisteren kunnen plaatshebben.

De voorzitter : Mevrouw Dillen, ten eerste bepaalt het Uitgebreid Bureau de agenda. Ten tweede krijgen we van allerlei colloquia maanden op voorhand uitnodigingen, zonder dat iemand daar iets van zegt tijdens de vergadering van het Uitgebreid Bureau.

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer de voorzitter, we krijgen inderdaad elke dag verschillende uitnodigingen. Dit colloquium wordt echter door de Vlaamse Gemeenschap en door minister Martens georganiseerd. Bovendien behandelt het colloquium het onderwerp Kind, Gezin en Media.

Mijnheer De Roo, ik veronderstel dat verschillende leden van uw fractie die zich specifiek met deze actuele materie bezighouden, ook graag aanwezig zouden zijn op dit colloquium. Ik ben dus niet de enige die dit betreurt. Ook de heer Doornik heeft dit betreurd. Ik wilde dit enkel opmerken en hoop dat daar in de toekomst rekening mee wordt gehouden.

De heer Johan De Roo : Mevrouw Dillen, ik denk dat u gelijk hebt, maar waarom heeft de heer Dewinter daar als lid van het Uitgebreid Bureau niets over gezegd ? De reden is dat hij het niet wist. Ook wij wisten het niet.

Mevrouw Marijke Dillen : Ik wilde enkel opmerken dat het debat dat vandaag wordt gehouden, evengoed gisteren kon plaatsvinden.

Mijnheer de minister, geachte collega's, het media-gebeuren in Vlaanderen is in een aantal opzichten geregeld door middel van verplichtingen, beperkingen en soms vrij strikte regelgevingen. Niet alle aspecten van die decreten dragen mijn goedkeuring weg, maar goedgekeurde decreten zijn een realiteit en moeten dan ook worden nageleefd. Dat is de basis van elke rechtsstaat.

Vandaag is dit helaas vaak niet het geval. Vele regels, decreten en verplichtingen worden al te vaak door alle omroepen aan hun laars gelapt. Ik betreur dit. Uiteraard gebeurt dit vooral in domeinen waar veel geld mee gemoeid is. Specifiek denk ik dan aan de reclamewetgeving.

We stellen vast dat vooral de commerciële zender niet veel respect toont voor de decretale regelgeving. De programma's worden bijvoorbeeld regel-

matig onderbroken voor reclame, er zijn schermvermeldingen bij bepaalde programma's en de vijfminutenregel omhelst vaak minder dan vijf minuten. We worden dus dagelijks met overtredingen van heel uiteenlopende aard geconfronteerd.

Dit is niet langer aanvaardbaar. Met dit ontwerp streven we naar een positieve en grondige verandering. De naleving van de bestaande regelgeving moet een prioriteit zijn. Zo niet, is elke vorm van regelgeving zinloos. Mijnheer de minister, vandaag neemt u het initiatief om verandering te brengen in het feit dat de regelgeving al te vaak overboord wordt gegooid. Onze fractie vindt dit het belangrijkste aspect van het ontwerp. U creëert immers een instrument om daadwerkelijk op te treden bij overtredingen. We juichen uw initiatief dan ook toe.

Onze fractie pleit al heel lang voor de oprichting van het Vlaams Commissariaat voor de Media. We zijn blij dat dit vandaag wordt verwezenlijkt, en we steunen de grote lijnen van dit ontwerp van decreet. Ik zal geen overzicht geven van alle aspecten die onze volledige goedkeuring wegdragen. Mijnheer de minister, helaas worden er nog steeds een aantal punten niet geregeld. Op dat vlak durf ik spreken van een gemiste kans.

Het Vlaams Commissariaat voor de Media krijgt twee grote opdrachten. Ten eerste staat het op het vlak van de media in voor de toekenning, wijziging, intrekking en schorsing van erkenningen, vergunningen, machtigingen en toelatingen. Ten tweede houdt het toezicht op de regelgeving en bestraft het de inbreuken.

Wij staan volledig achter de eerste grote bevoegdheid en hebben geen enkel probleem met de regelgevingen. Tijdens de besprekingen in de commissie en ook vandaag werd veel kritiek geuit op het feit dat het ontwerp bepaalt dat het Commissariaat zowel bevoegd is voor het verlenen van de vergunningen als voor de schorsing en intrekking ervan. Onze fractie deelt deze kritiek niet. Wij pleiten reeds lang voor zo een regeling, maar dan wel op voorwaarde dat het Commissariaat voldoende onafhankelijk en autonoom kan werken. In dat geval kunnen we niet spreken van een rechter-enpartij-situatie. Wel moeten er duidelijke criteria worden aangegeven, zodat het Commissariaat een adequate basis krijgt om de vergunningen af te leveren. Dit kan onmogelijk aan zijn persoonlijke beoordeling worden overgelaten. Hier moeten objectieve criteria worden opgesteld en op dat punt schiet het ontwerp van decreet te kort.

Dillen

Een tweede belangrijk hoofdstuk handelt over de controle op de naleving van de mediadecreten en de eventuele straffen. Op dat vlak steun ik het ontwerp van decreet. Toch blijven er een aantal knelpunten bestaan. Ten eerste blijf ik betreuren dat er geen doeltreffende bescherming van de minderjarigen wordt geregeld. Dit decreet bepaalt immers dat het Commissariaat moet waken over de naleving van de gecoördineerde decreten, dus ook over de naleving van artikel 78, dat de bescherming van de minderjarigen regelt. Controleren of bepalingen worden nageleefd, heeft echter slechts zin als er in ontkennend geval ook daadwerkelijk efficiënt kan worden opgetreden. Helaas wordt bij de sancties niet voorzien in de mogelijkheid om bij inbreuken op artikel 78 administratieve geldboetes op te leggen. Een waarschuwing volstaat hier helemaal niet, en evenmin het verplicht uitzenden van de uitspraak. Terzake heb ik dan ook nog bedenkingen over de afdwingbaarheid, maar daarop kom ik zo dadelijk terug.

Daarnaast kan bij voornoemde overtredingen niet iedereen optreden, wat wel het geval is bij overtredingen van de reclameregels. Waarom dit onderscheid? Enige logica lijkt me hier toch ver te zoeken. Ook het afdwingen van bepalingen ter bescherming van minderjarigen is zo belangrijk dat het verdient te worden opgenomen in de volledige lijst van de sancties. Want ook hier is er nood aan een beter toezicht, aan strengere controle maar ook en vooral aan een degelijke en aangepaste bestraffing. Terecht kan men hier dan ook spreken van een gemiste kans.

Tijdens de commissiebesprekingen hebt u deze kritiek weerlegd door te verklaren dat in de toekomst werk zou moeten worden gemaakt van een uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Geschillenraad, mijnheer de minister. Het idee werd gelanceerd om een afzonderlijke kamer op te richten bij de Vlaamse Geschillenraad. Die zou de bevoegdheid krijgen om zich uit te spreken over klachten in verband met artikel 78. Ik blijf betreuren dat in dit ontwerp niet in dit belangrijk aspect wordt voorzien, maar dat dit wordt uitgesteld. U maakte onmiddellijk duidelijk dat u terzake zelf geen initiatieven zou nemen, maar dat aan het Vlaams Parlement overlaat. Principieel had ik liever gezien dat ook dit onderdeel in het ontwerp zelf zou worden geregeld. Alleen al daarom zal ik mijn amendement opnieuw indienen.

Ik doe dat niet louter uit principe, maar ook vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid. Door alles op

te splitsen, bevordert u immers de vereenvoudiging en de duidelijkheid niet, mijnheer de minister. Een uitbreiding van de bevoegdheid van de Vlaamse Geschillenraad druist in tegen het idee dat u in dit ontwerp van decreet wil tot uiting brengen: het idee om de structuren te vereenvoudigen en een betere controle en bestraffing mogelijk te maken.

Welke situatie krijgen we immers als het decreet in zijn huidige vorm moet worden uitgevoerd? Naargelang de aard van de klacht moet men zich ofwel wenden tot het Vlaams Commissariaat voor de Media ofwel tot de Geschillenraad. Klachten over de inhoud van programma's wilt u doorschuiven naar de Geschillenraad, en die in verband met de reclamewetgeving wilt u bij het Vlaams Commissariaat voor de Media houden. Ik vind dat niet logisch. Het ware beter geweest alles toe te vertrouwen aan het Vlaams Commissariaat voor de Media. U moet toch toegeven dat de huidige regeling de duidelijkheid, de eenvormigheid, maar vooral de rechtszekerheid niet dient.

Een tweede knelpunt betreft een van de stokpaardjes van onze fractie. Ik hoop dat het Vlaams Commissariaat voor de Media zich ook zal inspannen om de bescherming van de objectiviteit te laten naleven door de omroepen, meer specifiek door de openbare omroep. Inzake de inhoud van informatieve programma's blijft het probleem van de objectiviteit bestaan. Ik merk terloops op dat de VB-fractie op een positieve wijze heeft meegewerkt aan de hervorming van de openbare omroep om te komen tot 'een slagkrachtige, objectieve en onafhankelijke openbare omroep'. De decreten zijn gewijzigd en de VRT wordt realiteit – hoewel grotendeels enkel op papier. Het absolute gebrek aan objectiviteit blijft echter een groot knelpunt. De situatie is nu zelfs slechter dan vroeger, ondanks het feit dat de objectiviteit als verplichting staat ingeschreven in de opdracht van de VRT. Ik hoop dat de druk van mogelijke sancties ervoor zal zorgen dat de openbare omroep zich in de toekomst meer zal houden aan deze decretale verplichting. Voor ons blijft objectiviteit voor de openbare omroep immers een sleutelwoord.

Mijn derde bedenking gaat over de vraag of er wel voldoende middelen worden vrijgemaakt om het Vlaams Commissariaat voor de Media op een behoorlijke en doeltreffende wijze te laten functioneren. Het Commissariaat krijgt immers belangrijke en omvangrijke opdrachten. De heer Van Wallendael stelde terecht dat het Commissariaat staat of valt met de logistieke ondersteuning. Ik ben dan ook bang dat met het vastgestelde budget van 4 miljoen frank op de begroting van 1998 en met het

Dillen

voorgestelde aantal personeelsleden het Vlaams Commissariaat voor de Media zijn taken en opdrachten niet naar behoren zal kunnen vervullen.

Daarnaast is het ook geen goed systeem om personeel ter beschikking te stellen; het Commissariaat dient te beschikken over een eigen personeelsformatie. Ik maak de vergelijking met Nederland, ook al gaat deze niet volledig op omdat er daar meer omroepen zijn. Toch kunnen we enkel vaststellen dat bij de Nederlandse versie van het Commissariaat voor de Media momenteel 35 personeelsleden werken. Voor het volgende jaar worden nog eens 10 of 12 aanwervingen gepland. Ik maak me dus echt zorgen over de vraag of het Vlaams Commissariaat voor de Media op een doeltreffende manier zal kunnen werken.

Mijn vierde bedenking gaat over de sancties. Het is positief dat er een gradatie in de sancties wordt vastgelegd, waarbij naargelang de aard en de omvang van de overtreding aangepaste sancties kunnen worden opgelegd. Indien het echt noodzakelijk is, kunnen deze sancties zelfs worden gecumuleerd. De vastgestelde sancties zijn dus voldoende gedifferentieerd.

Wat betreft de verplichting de uitspraak uit te zenden, stel ik me echter grote vragen over de afdwingbaarheid van deze sanctie. Wat gebeurt er indien de omroep weigert of nalaat dit te doen? Nergens in dit ontwerp van decreet wordt bepaald wat in zulke gevallen de gevolgen zijn. In de huidige versie van artikel 116 septies wordt hierover niets vermeld. Deze sanctie zal dus dode letter blijven. Het Vlaams Commissariaat voor de Media zal absoluut niet bij machte zijn om op te treden. Een aanvulling terzake is dus zeker nodig. Ik heb dan ook een amendement ingediend om dit probleem te verhelpen. Mijnheer de minister, ik vraag u dit amendement op een ernstige manier in overweging te nemen.

Ik hoop dat ook wordt gekeken naar het Nederlandse voorbeeld. Daar kunnen per afzonderlijke overtreding sancties worden opgelegd. Ze kunnen – met andere woorden – de vorm krijgen van een dwangsom. Alleen iedere keer opnieuw optreden, met telkens een aangepaste sanctie, is doeltreffend en kan leiden tot echte resultaten.

De bestaande regelgeving biedt mijns inziens geen voldoende rechtsbasis. Dit ontwerp is een goed initiatief om een aantal wantoestanden binnen het

mediagebeuren aan te pakken. Helaas blijven er nog een aantal vragen onbeantwoord. Ik betwijfel dat het Vlaams Commissariaat voor de Media vandaag zijn taken en bevoegdheden op een behoorlijke wijze kan vervullen. Mijnheer de minister, een aantal zaken en dossiers moeten nog worden geregeld, maar toch wilt u het Commissariaat al opstarten. Is dit wel zinvol?

U weerlegde in de commissie de vraag over de gefaseerde aanpak met de mededeling dat die geen problemen met zich zou meebrengen, zeker niet na de goedkeuring van het aangekondigde reclamedecreet. U gaat er dus van uit dat dit ontwerp zonder meer zal worden goedgekeurd zoals het vandaag voorligt. Dit getuigt niet echt van respect voor de mogelijke inbreng van het parlement. Als parlementslid moet ik geen rekening houden met een voorontwerp van een reclamedecreet waarover nog geen advies van de Raad van State is en waarover evenmin is gedebatteerd in de commissie.

De bestaande regelgeving biedt geen voldoende rechtsbasis om het Commissariaat op een behoorlijke wijze te laten functioneren. Het was beter geweest om eerst de bestaande decreten te verbeteren en aan te passen en pas daarna het Commissariaat operationeel te maken. Vandaag wordt voor de omgekeerde weg gekozen. Ik stel me hierbij ernstige vragen.

We steunen in grote lijnen het ontwerp voor de Vlaamse Mediaraad. Zonet werd de terechte vraag gesteld over de vertegenwoordiging van de gebruikers. Wie zijn deze gebruikers en vooral, hoe worden ze gekozen? Er moet expliciet een plaats worden voorzien voor de vertegenwoordiging van de gezinnen. Die kunnen de belangen van de kinderen in het mediagebeuren verdedigen. Er wordt dan ook terecht commentaar op gegeven, onder meer door de Bond van Grote en Jonge Gezinnen. De BGJG gaat er terecht vanuit dat de ontwikkeling van nieuwe communicatietechnologieën enorme veranderingen teweeg zal brengen, niet enkel voor de mediasector zelf maar ook en vooral voor de gezinnen. Het is dan ook niet meer dan logisch dat hun stem wordt gehoord in de beleidsadviesing.

Ik hoop dat dit initiatief zal gepaard gaan met een informatiecampagne waarbij men de kijker en luisteraar duidelijk informeert over de beschikbare mogelijkheden om iets te ondernemen als hij zich ergert over inbreuken van welke aard ook. Alleen door een goede informatiecampagne kunt u de burger daadwerkelijk mobiliseren.

Dillen

Collega's, ondanks een aantal belangrijke punten van kritiek kunnen we in grote lijnen de inhoud en ideeën van dit ontwerp steunen. Eindelijk wordt een poging ondernomen om de regelgeving geen dode letter te laten. De omroepen worden verplicht de mediawetgeving daadwerkelijk na te leven. Er blijven echter een aantal knelpunten voor onze fractie, die zich dan ook zal onthouden bij de stemming. (*Applaus bij de CVP en het VB*)

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de oprichting van vooral een Vlaams Commissariaat voor de Media en de Vlaamse Mediaraad wekt bij de Volksunie gemengde gevoelens op.

In verband met de Vlaamse Mediaraad stellen we enkel vast dat het om een vereenvoudiging gaat. Men stapt af van de tweeledigheid in de reeds bestaande Mediaraad, waartoe enerzijds het comité van experts en anderzijds de algemene vergadering behoren, om tot een integratie te komen van drie autonome adviesraden in een nieuwe Vlaamse Mediaraad. Het belang van deze adviesraden werd in het verleden reeds aangetoond en ook in de toekomst kunnen ze een belangrijke adviseerende rol vervullen. Er werden nog andere voorbeelden gegeven van adviesraden die zeer correct en efficiënt werk verrichten. Wel blijft de invulling van de Mediaraad een aantal vragen oproepen. De heer van Wallendael heeft deze vraag ook reeds gesteld.

Maar, mijnheer de minister, onze bekommernis gaat in hoofdzaak uit naar het Vlaams Commissariaat voor de Media. Het huidige debat heeft een aantal nieuwe inzichten en verduidelijkingen naar voren gebracht. In de commissie werden namelijk andere woorden gesproken en zijn er andere tijdstippen aangegeven voor het in voege treden van wat nu voorligt. Dat blijft bij ons vragen oproepen.

Een andere essentiële bekommernis is de volgende. Op dit moment worden heel wat bevoegdheden van het parlement en de regering afgestaan aan autonome organen. Dat wordt bejubeld in het kader van depolitisering en dergelijke. Toch moeten we steeds in het achterhoofd houden wat de bevoegdheden van de regering en het parlement in deze materie zijn. Na het goedkeuren van het mini-maxidecreet voor de openbare omroep ligt nu weer een decreet ter tafel waarbij de vraag rijst – ik druk me misschien wat sarcastisch uit – waarover

we u binnen afzienbare tijd nog zullen mogen interpellieren. Dreigt u geen minister te worden zonder portefeuille ?

Maar alle gekheid op een stokje : we hebben inderdaad vragen bij deze evolutie, want opnieuw worden belangrijke beslissingen doorgeschoven naar een niveau waarop het parlement weinig of geen interpellatiemogelijkheden heeft. En, geachte collega's, deze afstootbeweging is op zich geen garantie voor depolitisering. Daarom is de laatste vraag van de heer Van Mechelen, over wie het commissariaat zal bemannen, zeer essentieel. Onze bekommernis gaat uit naar de vraag wie waar verantwoordelijkheid voor moet nemen. Sta me toe dit toch enigszins toe te lichten.

Op dit moment behoort het tot de prerogatieven van de Vlaamse regering, in casu de Vlaamse minister van Mediabeleid, om niet alleen erkenningen, vergunningen en toelatingen af te leveren, maar ook om ze te wijzigen, te schorsen, in te trekken, enzovoort. We kunnen ons inleven in de problemen die zich voordoen bij het controleren en sanctioneren als minister, als politicus dus. We begrijpen dat ten volle. Het lijkt ons dan ook echt verdedigbaar dat dit gebeurt door een onafhankelijk orgaan. Voor ons moet een minister geen politiegagent spelen, maar onze kritiek luidt als volgt.

Ten eerste worden in het huidige ontwerp alle bevoegdheden afgestaan aan het Commissariaat, ook het afleveren van vergunningen en erkenningen. Ons inziens blijft dit een essentiële opdracht van de regering, in dit geval van de minister van Mediabeleid.

Onze tweede bekommernis is nauw met de eerste verbonden. Welke waarborg hebben we dat het Commissariaat binnen de krijtlijnen speelt als het vergunningen aflevert of sancties uitspreekt ? Er zijn geen duidelijke criteria. Ons inziens moet het afleveren van de vergunningen een bevoegdheid van de minister blijven.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Dit standpunt verbaast me. Enerzijds pleit de Volksunie-voorzitter – of moet ik zeggen gewezen voorzitter – al jaren voor depolitisering en onafhankelijkheid van de instellingen. En nu het over een zo gevoelige materie gaat als media en politiek, en de minister naar Nederlands voorbeeld duidelijk de weg van de depolitisering inslaat, vraagt de heer Van Dijck, toch ook een VU'er, dat de vergunningen door de politiek worden afgeleverd.

De heer Kris Van Dijck : Men moet over een regelgeving beschikken die correct en eenduidig kan worden toegepast, als men de vergunningen wil laten afleveren door een autonoom orgaan. Het afdragen van macht aan een autonoom orgaan staat nog niet gelijk aan depolitisering, zeker niet als men niet weet hoe dat orgaan zal worden ingevuld.

De heer Carl Decaluwé : Met de benoeming van de heer De Graeve heeft de regering toch bewezen dat het wel degelijk kan. We moeten ons vertrouwen dus durven geven.

De heer Kris Van Dijck : Daarmee is het probleem van de regelgeving niet opgelost.

Mijn derde opmerking betreft de voortdurende vergelijking met Nederland. We kregen in commissie van de heer Benschop een boeiende uiteenzetting over de werking van het Commissariaat in Nederland. Maar ook daar gaat men niet voorbij aan de verantwoordelijkheid van de minister. Hij blijft er fungeren als beroepsorgaan om erover te waken dat het algemeen belang niet wordt geschaad. Zoiets werd in dit decreet niet ingebouwd. Als iemand zich benadeeld voelt of als zich een belangenconflict voordoet, moet men meteen naar de Raad van State stappen, aangezien de minister niet kan ingrijpen.

Een vierde bemerking gaat over de controles. Het uitvoeren van controles is een omslachtig werk. We hopen dat het Commissariaat deze klus op een efficiëntere manier zal kunnen klaren dan dit tot vandaag het geval was. De administratieve rompslomp zal de werkdruk op het Commissariaat nog verhogen. Hoeveel mensen zullen aan de slag kunnen gaan ? Welk statuut zullen ze krijgen ? Het Commissariaat wordt wel verondersteld autonoom te functioneren, maar het kan zelf geen personeel aanwerven. Ons inziens is dit toch wel de basisvoorwaarde voor een onafhankelijke werking. Daarstraks heeft onder meer de heer Taylor in dit verband kritiek geuit. Hij zei dat eenzelfde statuut binnen de administratie efficiënter zou zijn. Ik herinner me de voorbeelden die in de commissie werden naar voren gebracht, onder meer door de heer Van Mechelen. Het Kinderrechtencommissariaat zal autonoom aanwerven, net zoals Toerisme Vlaanderen. Waarom zou dat in dit geval niet kunnen ? Ik heb dan nog niet eens het grootste voorbeeld aangehaald : de openbare omroep werft duizenden mensen autonoom aan.

Mijnheer de minister, vooral storend in het verslag is de passus over een zeer kleine entiteit, met een

fonds van 4 miljoen frank. Valt dit te rijmen met de enorme opdracht ?

Minister Eric Van Rompuy : Het gaat niet over de personeelslasten, maar enkel over de werkingskosten van het Commissariaat.

De heer Kris Van Dijck : Maar vier miljoen frank op jaarbasis, dat komt toch neer op een kleine entiteit aan personeel ?

Minister Eric van Rompuy : In het decreet staat dat ambtenaren ter beschikking zullen worden gesteld van het Commissariaat. Een dergelijke procedure is gebruikelijk bij het oprichten van instellingen met rechtspersoonlijkheid. Het gaat hier niet over een VOI, een specifieke openbare instelling zoals bijvoorbeeld OVAM, noch over een NV zoals de BRTN. Het gaat om een orgaan met een sui generis statuut.

Het aanwerven van personeel door de Vlaamse Gemeenschap is onderworpen aan specifieke regels en procedures. Ook voor de VOI's zijn er speciale procedures. We moeten ons houden aan de algemene principes van het openbaar ambt. In de Vlaamse regering – ik hoop dat u daar ook ooit zitting in hebt – hebben zowel de minister van Ambtenarenzaken als de minister van Begroting specifieke procedures. Anders zou elke minister à la tête du client bepaalde instellingen kunnen oprichten en daarvoor eigenhandig personeel kunnen aanwerven. Zo werkt het niet. In dit Commissariaat zal men in eerste instantie werken met ambtenaren uit de Vlaamse Gemeenschap met een bepaalde dotatie. Hoe dit zal evolueren in de loop van de volgende jaren, moet blijken uit de werking van het Commissariaat.

De heer Kris Van Dijck : U zegt : 'in eerste instantie'. Ziet u een mogelijkheid tot evolutie naar een autonoom orgaan in de volledige betekenis van het woord ?

Minister Eric Van Rompuy : Ik sluit dat allemaal niet uit. Maar laat ons eerst het Commissariaat opstarten met de ambtenaren die de Vlaamse Gemeenschap volgens een bepaalde procedure ter beschikking stelt. We moeten nog een voorzitter en de twee leden van het Commissariaat zelf aanduiden. Die moeten een bepaalde jurisprudentie, het werkvolume en de procedures ontwikkelen. De bedoeling van dit decreet is het te laten werken met een dotatie en met ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap, waaruit we heel ruim kunnen rekruteren : niet alleen uit de administratie Media.

De heer Kris Van Dijk : In de commissie heb ik ervoor gepleit om het Commissariaat trapsgewijs uit te bouwen, ook in zijn bevoegdheden. Omwille van het probleem van regelgeving, en om dit orgaan de kans te geven om te groeien, is het opportuun om systematisch bevoegdheden aan het Commissariaat te geven zodat de middelen en het personeel op hun taak kunnen worden afgestemd.

Tot besluit wil ik zeggen dat we inderdaad geloof hechten aan het Commissariaat als controle- en bestraffingsorgaan, maar op dit moment dan ook niet meer dan dat. We zullen ons stemgedrag van in de commissie dus aanhouden, en ons onthouden. (*Applaus bij de CVP en de VU*)

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil kort de belangrijkste bedenkingen van onze fractie bij dit ontwerp van decreet herhalen. Deze bedenkingen hebben we reeds in de commissie geformuleerd.

Mijnheer de minister, u weet dat wij ons zullen onthouden. Dit betekent niet dat we het niet eens zijn met een aantal evidenties die in dit decreet worden geregeld, zoals de verzakelijking van een aantal debatten en de poging om eindelijk decretaal een gradatie vast te leggen voor de bestraffing van inbreuken. Ik denk bijvoorbeeld aan de reclameinbreuken, of aan de walgelijke faxoorlog van de twee commerciële zenders VTM en VT4 vorig jaar in de sinterklaasperiode. Ze bestookten elkaar met communiqués, met als inzet de vele honderden miljoenen aan reclameopbrengsten van de speelgoedfabrikanten.

Onze onthouding heeft vooral te maken met de inrichting, de opvatting en de taak van het Commissariaat zelf. De vraag moet worden gesteld of de manier waarop deze verregaande vorm van delegatie van bevoegdheden die vroeger in handen waren van de minister, is geschied, wel de goede is. Voor de moeilijke materie van erkenningen in de mediawereld is een bepaalde vorm van verzelfstandiging in de vorm van een instituut of organisatie een goede zaak, maar de vraag is evenwel of deze manier van delegeren wel de juiste is. Ik verwijs naar de Nederlandse ervaring die aantoont dat de verzakelijking van de uitvoering van de wet, nooit mag betekenen dat men de prerogatieven van de politiek en de democratie – de grote oriëntaties – opgeeft. Het is niet omdat de politiek in het verleden bezig was met de details van de uitvoering en zich op een verkeerde manier opstelde als beheer-

der, dat men nu de totaal andere richting moet uitgaan en zo politieke verantwoordelijkheden van zich kan afschuiven. Zeker in de mediasector stellen we steeds sterker de tendens vast om ook de grote oriënteringen – de zogenaamde hoofdlijnen – af te geven.

Dit was de achtergrond van de discussie over de beheersovereenkomst met de VRT, en ook nu gaan we weer in die richting. De politiek staat eigenlijk alles af aan het Commissariaat. Is dit een goede evolutie ? Dit parlement zal binnenkort over de grote mediadossiers misschien hooguit nog één keer om de vijf of tien jaar een groot debat kunnen voeren, en dit terwijl die autonome ontwikkeling zich rustig voortzet.

Ik pleit hier niet voor meer richtlijnen en zeker niet voor een rechtstreekse inbreng van de politiek onder de paraplu van de politisering. Ik pleit wel voor het behoud van de algemene oriëntaties. Men heeft op dit vlak het kind met het badwater weggegooid.

Mijn tweede bedenking heeft te maken met de vorm van de delegatie. Nu heeft men eigenlijk alles in dat Commissariaat gestopt : het leveren van de vergunning, én ook de schorsing of intrekking. We kunnen met een boutade zeggen dat het niet alleen 'le gouvernement des juges' is, maar dat de rechter zowel rechter als partij is. Dit is geen goede zaak. Daarom hebben we opnieuw het amendement ingediend waarbij de dubbele taak van het Commissariaat wordt uitgedund. We willen een taak aan het Commissariaat toewijzen en de andere taken voorbehouden voor de politiek verantwoordelijke minister.

Een volgende opmerking betreft de poging in dit decreet om het de kijkers makkelijker te maken hun klachten te formuleren. In de uitwerking van het decreet blijft het echter moeilijk om uit te maken wie voor wat bevoegd is. We komen niet tot één enkele loketfunctie, er blijven verschillende mogelijke poortjes voor verschillende klachten. Men kan dit trachten recht te zetten via een informatiecampagne, maar het blijft moeilijk voor de kijker om een weg te vinden in de wirwar van mogelijkheden. Op dat vlak is het een gemiste kans.

Ik kom nog even terug op de zelfstandigheid van het Commissariaat aan de ene kant en de terbeschikkingstelling van het personeel anderzijds. Als men kiest voor de onafhankelijkheid van ambtenaren die nog altijd onder het gezag en de toezicht van de beleidsverantwoordelijke vallen, zitten we

Geysels

met een dubbele houding. Het is de bedoeling dat het Commissariaat op een volledig zelfstandige basis kan werken, maar het blijft tegelijkertijd afhankelijk van ambtenaren die onder de verantwoordelijkheid vallen van de instantie die de bevoegdheden afstond. Dit lijkt me juridisch geen goede oplossing.

Een andere reden voor onthouding is de tegenspraak dat men wel heeft gepoogd om een aantal bestaande adviesraden in één raad samen te brengen, maar dat men de filosofie van de bestaande adviesraden gewoon overneemt in dit decreet. In het Uitgebreid Bureau bezinnen we ons over de rol van adviesorganen in een democratie. Onze fractie liet zich inspireren door de Nederlandse denkoefening onder leiding van de heer Deetman, waarin men ervoor pleit een onderscheid te maken tussen advies van deskundigen en overleg tussen belanghebbenden.

Hier ziet men talloze belanghebbenden in de adviesorganen, en dat zorgt voor een vertekend beeld van wat werkelijk advies moet zijn. Daarom blijven we er ons ten gronde tegen verzetten. We hopen dat men zich eerst bezint over de rol van adviesorganen in de Vlaamse democratie en de rol die het parlement daarin speelt vooraleer een en ander wordt vastgelegd in decreten.

De laatste jaren zijn in talloze decreten nieuwe adviesorganen geïnstalleerd of oude organen op een andere manier ingevuld. Als we zo voortdoen, zullen we binnen een jaar misschien wel aanbevelingen hebben over de herformulering van adviesraden, maar zal de praktische uitwerking niet meer haalbaar zijn omdat we de decreten ondertussen al hebben goedgekeurd. Dat is nog een reden voor onze onthouding. (*Applaus bij AGALEV, de VU, de VLD en de CVP*)

De voorzitter : De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, Vlaanderen huldigt al eens de stelling dat we beter doen wat we zelf doen. Mijnheer de minister, in uw mediabeleid worden de politici verzocht om minder als doe-het-zelvers op te treden. Eerst hebben we hier de BRT omgevormd : van een huis waar de politiek binnen kon zonder kloppen tot een huis waar ze eerst moet aankloppen en dan misschien ook nog haar voeten moet vegen. De overheid geeft met dit Commissariaat opnieuw bemoeienis inzake vergunningenbeleid en controle op regelge-

ving uit handen. Voor de Vlaamse politici geldt hiermee ook stilaan een andere regel : hoe minder we zelf doen, hoe beter het wordt gedaan.

Mijnheer de minister, het moet worden gezegd dat u consequent blijft. De lijn van uw hervormingen is zelfs zo consequent dat een aantal politieke waarnemers argwanend worden en veronderstellen dat u deze werkwijze aankleeft om uw verantwoordelijkheid te ontlopen. Toch zullen al uw mede-oudstrijders uit de commissie voor Media, die zo vaak verwijzen naar hun ervaringen in de loopgraven, vermoedelijk bevestigen dat we allemaal maar beter de schoonmoederlijke neigingen die we op heel wat mediadomeinen manifesteren, achterwege laten.

Het grote voordeel van de filosofie achter dit project is dat de huishoudens beter worden gescheiden en herkenbaarder worden. De politiek moet erg alert blijven voor het mediabeleid en moet het parlement als klankbord gebruiken om de zaken op te volgen en signalen uit te sturen naar de uitvoerende instanties. Het Commissariaat moet ook onpartijdig zijn en boven het getouwtrek staan dat de aflevering van vergunningen onvermijdelijk begeleidt. Het moet de rode kaarten durven trekken die in het verleden te vaak in de vest- of broekzak bleven steken omdat men met te veel lijnrechtters moest overleggen.

Ik deel enigszins de zorg dat de boompjes die deze storm moeten ondergaan, voldoende stevige wortels moeten schieten. Ten eerste moet de regelgeving die we aan dergelijke instanties afleveren, de klaarheid van zo veel mogelijk pompwater bezitten om efficiënt toepasbaar te zijn. Ten tweede moet wie wordt bekeurd, precies weten waar hij te snel heeft gereden en hoe hij zich kan verdedigen als hij kan bewijzen dat de agent zich heeft vergist. Onze polderjongens hebben dat de interne beroepsprocedure genoemd, die zeker nodig is. Ten derde zal men met het nodige begrip de golven van het nieuwe Commissariaat, het nieuwe reclaimedecreet en het nieuwe decreet op de lokale radio's in mekaar moeten laten vloeien. Het kan niet de bedoeling van de minister zijn om brandstapels op te richten, alhoewel sommigen de brandlucht al snuiven. Vooral lokale radio's vrezen zich aan die roosters te verbranden. Ik hoop dat de minister straks uitdrukkelijk zal bevestigen dat het de bedoeling is om de diverse decreetswijzigingen in mekaar te laten vloeien en dat men zeker geen messentrekkerij wil organiseren.

Het kenmerk dat alle doe-het-zelvers nastreven wanneer zij gewapend met de handleiding aan de

Doomst

slag gaan, is dubbel. Het moet simpel zijn en het moet werken. Het grote voordeel van de vereenvoudiging van de aangebrachte procedures, is dat het voor de gebruiker eenvoudiger en duidelijker wordt.

Het is ook positief dat we de driekoppige bemanning van dat nieuwe schip een ander statuut hebben gegeven, en het niet tot magistraten hebben beperkt. De media vormen een heel evolutief beleidsdomein.

Een andere grote verdienste van het ontwerp van decreet is dat de batterij van gele en rode kaarten die kunnen worden getrokken, wordt uitgebreid. Het is vooral een verdienste dat deze kaarten sneller uit het vest- of broekzakje van de scheidsrechter zullen verschijnen. Ook op dit terrein zou een mediabeeldenstorm de verkeerde tendens zijn. We moeten rekenen op het gezond verstand en de niet altijd aangeboren neiging tot zelfdiscipline van de mediamakers zelf. Op tal van domeinen schijnt dit in de praktijk ook goed te lukken.

We moeten als overheid durven duidelijk te maken wanneer trop inderdaad teveel is. We kunnen immers niet ontkennen dat de media stevig in de greep zitten van commercie en concurrentie. Jan Publiek rijdt in deze koers vaak mee, zonder te beseffen dat hij of zij middenin het peloton meerijdt. Vooral de kleine Jan Publiek dreigt nog sneller onder de wielen van het mediageweld te raken. Onze fractie blijft bekommerd om het begeleiden van dat kijkgedrag. We zijn ervan overtuigd dat de minister ook een dusdanige vader-dochterrelatie heeft dat hij voor deze materie erg gevoelig blijft. Met de sancties die toepasbaar worden via het nieuwe Commissariaat, moeten de reclameregels correct worden toegepast. De dag van vandaag worden ze nog altijd overtreden.

Het televisietoestel is het ideale paard van Troje om niet alleen Barbie, Knex of Playstation in huis te halen, maar evenzeer om wittere-wasproducten of coole wagens aan te smeren. We mogen de jongeren het zalige gevoel van heel wat reclamespots niet ontnemen, maar het is onze verantwoordelijkheid ons niet volledig te laten wegzappen. Met de voorliggende sancties en werkwijze kunnen de reclameblokken niet langer uit hun voegen barsten.

Nog een grote bekommernis moet ons van het hart en dat leek ons moeilijker te lukken via het Commissariaat : de ethisch-kwalitatieve beoordeling

van programma's die inhoudelijk – en dan vooral voor jongeren – over de schreef gaan. Het is uiteraard geen taak van de politici om met een ja- of nee-bordje in de hand voor het scherm te zitten. We gaan ervan uit dat in het gezin in de eerste plaats de ouders of de opvoeders de vinger op de tv-knop hebben. Toch krijgen we nog te vaak het verwijt te horen dat we als overheid de ogen sluiten wanneer men de kijkcijfers hoog wil houden met laag-bij-de-grondse beelden of scènes. Dit gebeurt op Vlaamse zenders weinig, al zijn er af en toe incidenten die voor discussie vatbaar zijn.

Wij stellen voor om daar niet het Commissariaat, maar wel de Geschillenraad – langs een tweede kamer – bevoegd voor te maken. Hierover oordelen is immers zeer delicaat. We hopen vooreerst dat de zenders zelf via een ethische code tot een bepaald gedrag kunnen komen. Gegronde klachten die de spelmakers zelf niet onder controle kunnen houden, moeten in de Geschillenraad sereen en objectief worden ingeschat.

De samenstelling van zo een raad moet voortdurend worden bijgestuurd omdat men het Kernet van vandaag niet met de Nonkel-Bob-ogen van gisteren mag bekijken. Normen evolueren snel. De beoordeling moet op maat van de hele bevolking gesneden zijn. De samenstelling wordt daarom het best door het Vlaams Parlement afgewogen en om de vier jaar bijgestuurd. We willen dit voorstel binnenkort op tafel leggen en hopen dat alle fracties in dezelfde richting meedenken.

Eén ding moet aanvullend worden waargemaakt. Naar goede gewoonte vragen we niet veel. Dit punt werd ook al door een aantal sprekers aangehaald. Er moet ruchtbaarheid worden gegeven aan het feit dat de kijker zijn of haar stem moet kunnen verheffen. Daarvoor – en ik voeg hier iets toe aan wat mevrouw Dillen heeft gezegd – moet er een concreet aanspreekpunt zijn. Uiteindelijk doen we het voor de mensen. Omdat ook in de media mensen belangrijk zijn, moeten die aanspreekpunten omvangrijk zijn. Wanneer men de vergelijking maakt met andere budgetten of ARGO-discussies, gaat het hier om een budgettaire peulenschil. Ik meen dat hierover met minister Martens en minister Demeester een overeenkomst haalbaar is.

Een dergelijk loketdeurtje zal nodig zijn want ook hier is de kennis het begin van de wijsheid en actie. Gisteren is nog gebleken dat onze strategie van communicatie met de bevolking nog voor verbetering vatbaar is. Ook voor het Vlaams Commissariaat vragen we om de democratische onderbouw zo sterk mogelijk te maken. Met het Commissariaat

Doomst

zal hetzelfde gebeuren als met minister-president Van den Brande : minder bekend maakt minder bemind. Ik hoop dat de andere partijen ons bij de opbouw van dat sensibiliserings- en geschillenpunt zullen steunen. Ik vermoed dat dit debat niet lang zal uitblijven.

Mijnheer de minister, u zet vanaf vandaag opnieuw een stap terug in de bemoeizucht van de politiek. Vandaag wordt u iets meer de mediakeizer met wat minder kleren. Dit stelt u bloot aan bepaalde kritiek, maar we denken dat de naakte feiten u in de toekomst gelijk zullen geven. (*Applaus bij de CVP, de VLD en het VB*)

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, de inleiding van professor D'Hooge tijdens de hoorzitting was heel interessant. Daarin zei hij dat hij dit een goed ontwerp van decreet vond. Juridisch gezien liet hij zich nogal neutraal uit : hij vond het geen gedrocht.

Hij heeft wel heel duidelijk gezegd dat wat we hier doen, op Europees vlak al lang bezig is. Er is een evolutie om taken inzake media toe te wijzen aan een onafhankelijk orgaan. Er bestaat blijkbaar een Europese consensus dat het niet past om het beleid en de uitvoering ervan toe te vertrouwen aan politieke instanties of zuivere rechtbanken.

Wat we hier in Vlaanderen doen, is wat men ook in het buitenland doet. De ervaring heeft bewezen dat de politiek de spelregels moet bepalen. Wanneer men het heeft over het toekennen van erkenningen en het toewijzen van vergunningen, moet het parlement op basis van decreten, en de regering op basis van uitvoeringsbesluiten, heel nauwkeurig formuleren in welke omstandigheden ze kunnen worden toegekend. Het toepassen van die criteria in een zo gevoelige materie als de media, wordt het best toevertrouwd aan een onafhankelijk orgaan. Dat is de basisfilosofie die ook in Nederland werd gevolgd. Ze heeft daar heilzaam gewerkt.

De tweede hoorzitting met de mensen van het Nederlandse Commissariaat heeft uitgewezen dat in Nederland, waarop we ons hebben geïnspireerd bij het opstellen van dit ontwerp van decreet en waar ook een breed takenpakket en verregaande bevoegdheden zijn toegewezen aan het commissariaat, een zekere beroepsprocedure bestaat. Maar

daar kan men slechts een beroep op doen als het Commissariaat beslissingen neemt die strijdig zouden zijn met het algemeen belang of met de wetgeving.

De voorbije jaren werden nooit beslissingen van dat Commissariaat vernietigd. Er zijn enkel drie beslissingen geschorst. Sinds 1988 zijn inhoudelijke vragen over het mediabeleid in de Nederlandse Tweede Kamer grotendeels verdwenen. Dat is heel positief.

We hebben het hier over elektronische media. Men vindt het niet evident dat de politieke wereld niet langer de lokale radio's zou erkennen. Maar volgende week verschijnt er een nieuw weekblad, met een oplage van 85.000 nummers. De tijd dat er monopolies bestonden is dus reeds lang vervlogen. De tijd dat de BRTN een monopolie had is voorbij.

In de Vlaamse mediawereld komen erg veel initiatieven van de grond. Vandaag zijn er twee commerciële televisiestations ; binnenkort zijn er dat misschien drie of vier. Het mediawezen heeft zoveel verschillende aspecten, dat we minutieus de criteria moeten vastleggen in verband met de vergunningen en met de sancties. Maar uiteindelijk is een onafhankelijk orgaan de meest geschikte instelling om die criteria toe te passen. De politieke druk die vanuit die media wordt ontwikkeld, is dikwijls erg groot.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : U had het hier over monopolies, mijnheer de minister. Wellicht is Roularta betrokken bij het initiatief van dit P-Magazine. Ik vraag me af of dat initiatief niet eerder aantoonde dat er nieuwe monopolies in de maak zijn.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Dat is een andere discussie. Bij mijn weten fungeert Roularta enkel als drukkerij voor dat blad. In elk geval weet ik er niet meer over dan wat erover in de pers wordt vermeld.

We opteren resoluut voor een verfijning van de regelgeving. We willen zo precies mogelijk het takenpakket van het Vlaams Commissariaat voor de Media omschrijven. Uiteindelijk moet het Commissariaat zelf de jurisprudentie verzorgen.

De commissie heeft goed werk geleverd. Tijdens die discussies hebben we het decreet sterk kunnen

Van Rompuy

verbeteren. Ik denk dan aan de passussen over de interne beroepsprocedure, het recht om gehoord te worden, het personeelsbestand van het Commissariaat zelf, enzovoort. Ik wil daarvoor alle commissieleden van zowel meerderheid als oppositie bedanken.

Er blijft echter een meningsverschil bestaan over wat de heer Van Mechelen de conformiteit of de opportuniteit noemt. We hebben een keuze gemaakt die perfect verdedigbaar is. Ook juridisch is dat het geval. Er blijft natuurlijk een beroep bij de Raad van State mogelijk. Professor D'Hooge heeft gezegd dat de decreetgever bepaalt dat de uitvoering door een onafhankelijk orgaan moet gebeuren. Het gaat om een beslissing van het Vlaams Parlement waar juridisch weinig tegen in te brengen valt.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : U hebt het nu over een essentieel punt, mijnheer de minister. Ik denk dat iedereen het erover eens is dat we moeten voorkomen dat het Vlaams Commissariaat voor de Media ooit zou worden gedwongen een opportuniteitsbeslissing te nemen. Ik heb een voorbeeld gegeven. Stel dat de vergunningen voor regionale televisiestations zijn vervallen. Als in Antwerpen drie vergunningen in plaats van één enkele worden aangevraagd, dan zal het Vlaams Commissariaat voor de Media moeten beslissen wie van de drie aanvragers de vergunning zal krijgen.

Dat mogen we het Vlaams Commissariaat voor de Media niet aandoen. Maar stel dat we straks toch beslissen dat het Commissariaat die dubbele opdracht krijgt, en dus niet alleen instaat voor toezicht en handhaving, maar ook de erkenningen en vergunningen moet verlenen. In dat geval moeten we morgen werk maken van duidelijke criteria, zodat het Commissariaat, zoals in Nederland, enkel moet controleren of de aanvraag juist is. Als we bijvoorbeeld de elf stations willen behouden, dan moeten we criteria inschrijven op basis waarvan het Commissariaat op een onafhankelijke en objectieve manier kan oordelen wie de vergunning krijgt. Dit soort criteria is niet opgenomen in de huidige regelgeving. Mijnheer de minister, als u ons, de wetgevende macht, opdraagt die bevoegdheid aan het Commissariaat te delegeren in plaats van aan uzelf, dan moeten wij de decreten zodanig verfijnen dat dit Commissariaat op een objectieve manier kan oordelen. Zult u zelf in verband met de

regionale televisiestations en erkenningen het initiatief nemen om het decreet aan te passen of wacht u op een parlementair initiatief ?

Minister Eric Van Rompuy : Het parlement is altijd vrij om initiatieven te nemen. Het decreet op de lokale radio's zal trouwens de uitdaging zijn om, los van het Commissariaat, een aantal objectieve criteria te bepalen om vergunningen en erkenningen te verlenen. Dit is een uitdaging voor onze regelgeving, die op bepaalde punten inderdaad niet fijn genoeg is. Wat de regionale televisiestations betreft, die moeten representatief zijn voor een bepaalde regio. Voor de samenstelling van de VZW en de algemene vergadering moeten er duidelijke criteria van representativiteit zijn.

In het decreet staat dat na negen jaar een verlenging mogelijk wordt. Ook voor het Commissariaat zal de vraag of de betrokkene operationeel is geweest, een belangrijk criterium zijn. Voor het decreet op de lokale radio's en voor de eventuele aanpassing van het decreet op de regionale televisie na het jaar 2000, zal de ervaring van het Commissariaat moeten uitwijzen of er op decretaal vlak moet worden bijgestuurd. Dit is de dynamiek die tijdens de volgende jaren tot stand zal komen.

Ook de Vlaamse Mediaraad impliceert een belangrijke hervorming. Ik denk dat daar in het parlement weinig meningsverschillen over bestaan. Deze herstructurering is een goede zaak. De adviesfunctie van de huidige Mediaraad, de Raad voor Lokale Radio's en de Raad voor Reclame zal door de nieuwe Mediaraad worden uitgeoefend. De volgende jaren zal bijkomend personeel worden aangenomen. Alhoewel ambtenaren onder een politicus ressorteren, kunnen ze onafhankelijk optreden. In zie niet in waarom de ambtenaren van het Commissariaat, onder de voogdij of de verantwoordelijkheid van de politiek, niet onafhankelijk zouden kunnen functioneren.

Mevrouw Dillen heeft een vraag gesteld over de objectiviteit. Dit is echter geen taak van het Commissariaat. Mevrouw Dillen, u hebt een amendement ingediend dat de sancties formuleert tegen iemand die zich niet houdt aan de door het Commissariaat uitgesproken sanctie daar beslissing verplicht te publiceren of uit te zenden. Hierover moet het parlement oordelen. Ik heb begrepen dat de heer Van Mechelen een alternatief amendement overweegt.

Wat de minderjarigen betreft, blijkt ook uit de commissiebesprekingen dat de Geschillenraad het best is geplaatst om het toezicht op deze regelge-

Van Rompuy

ving op zich te nemen. In Nederland is het commissariaat wel belast met een aantal onderzoeken, onder meer rond geweld en kinderen. Die onderzoeken leiden vervolgens tot beleidsconclusies. Het parlement moet deze kwestie nog eens onder de loep nemen, aangezien we er niet helemaal uit zijn. De Geschillenraad kan een rol spelen. Misschien moet er ook een wetenschappelijke staf worden aangeworven. We moeten in elk geval uit de fase van de voorbeelden geraken, en alles eens in zijn geheel bekijken en objectiveren.

Wat voorligt, is verdedigbaar. We willen met dit ontwerp twee doelstellingen verwezenlijken. Ten eerste willen we de regelgeving verfijnen. Dat is een opdracht voor de komende maanden. Ten tweede willen we de erkenningen, de sancties, de controle en de toepassing objectiveren. Ook op dit vlak heeft het beleid gefaald. Dat kwam door de afwezigheid van een algemeen kader en door het gebrek aan gradaties. Als er echter een commissariaat is, kunnen de uitwassen van het commercieel mediageweld beter worden gecontroleerd.

Ik heb het al over de inwerkingtreding van het commissariaat gehad. Die moeten we nog eens grondig bespreken. Er is immers ook een reclamedecreet, en er komt een decreet inzake lokale radio's. Mijn bedoeling was dat er geen nieuw decreet van toepassing kon worden vóór het nieuwe frequentieplan in werking is getreden. De inwerkingtreding van het commissariaat is dus afhankelijk van het uiteindelijke resultaat van de decreten. Men mag het commissariaat immers niet opdragen een regelgeving toe te passen die we allemaal voorbijgestreefd vinden.

Mevrouw Dillen, het commissariaat treedt in de loop van 1998 in werking. De juiste datum is afhankelijk van de werkzaamheden van de commissie voor Media. Het reclamedecreet en het decreet inzake lokale radio's moeten immers nog worden goedgekeurd.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de minister, vervangen uw woorden op deze tribune het gedeelte op bladzijde 11 van het verslag dat de lokale radio's heeft verontrust ?

Minister Eric Van Rompuy : Op het ogenblik dat we de discussie voerden, was het niet duidelijk of het over het oude decreet, het nieuwe decreet of het frequentieplan ging.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijnheer de minister, u engageert zich dus formeel om krachtens artikel 16 het Vlaams Commissariaat tijdelijk niet in werking te doen treden, zodat het niet wordt verplicht de oude regelgeving op de lokale radio's toe te passen. Volgens mij is dit het concrete politieke engagement.

Minister Eric Van Rompuy : Inderdaad. Ik zou het wel liever omgekeerd – dus positief – formuleren. We kunnen het nieuwe decreet op de lokale radio's, waarin de samenwerkingsverbanden wettelijk worden verklaard, al van toepassing verklaren. Op die manier weet het Vlaams Commissariaat dat ketenvorming of een ander samenwerkingsverband tussen lokale radio's legaal is. We moeten wel nog bespreken of dat al dan niet mogelijk is tussen lokale radio's en agglomeraties.

De heer Dirk Van Mechelen : U hebt dus duidelijk geen verborgen agenda ?

Minister Eric Van Rompuy : Mijnheer Van Mechelen, ik heb nooit een verborgen agenda gehad bij een mediadossier. Ik sta mijn macht af. Mijnheer de voorzitter, heeft ooit een minister van Economie zoveel macht afgestaan als ik ? Tijdens mijn ambts-termijn heb ik onder meer de GIMV en de LRM geprivatiseerd. Ik heb ook het economisch beleid verzelfstandigd. Er is bovendien geen sectorbeleid meer en ook in het mediabeleid sta ik macht af. Ik zit bijna opnieuw bij u op de banken. (*Gelach*)

De voorzitter : Mijnheer de minister, het parlement maakt er zich zorgen over dat het niets meer kan controleren. (*Gelach*)

De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de minister, daarnet heb ik een concrete vraag gesteld in verband met het VT4-dossier, en de vergelijking gemaakt met sanctiemogelijkheden in Europees perspectief. We zijn nu daadwerkelijk een van de laatste regio's die een efficiënt instrumentarium opbouwen. Vanochtend kreeg ik het nieuws dat VT4 naar Groot-Brittannië verhuist. Dat konden we enigszins voorspellen. Het reclamedecreet kan immers niet van kracht worden voor 31 december. Groot-Brittannië is ook veroordeeld voor de non-domestic licence. Mij houdt het volgende echter bezig : op het ogenblik dat het reclamedecreet hier wordt goedgekeurd en VT4 ook hier reclame mag uitzenden, is het dan de bedoeling dat VT4 terugkeert ? Ik vrees dat we anders met een u-bochtconstructie zitten. Ik hoop ook dat u aan de heer Gepts zult meedelen dat de verhuizing naar Groot-

Decaluwé

Brittannië tijdelijk is en dat men ook werkelijk als Vlaamse zender zal terugkeren.

Minister Eric Van Rompuy : Mijnheer Decaluwé, ik zal u de brief voorlezen die de heer Gepts me gisteren heeft overgemaakt. Hij schrijft het volgende : 'Mijnheer de minister, zoals u weet vervalt op 31 december 1997 de huidige ITC-omroepvergunning van VT4, tenzij VT4 tegen die datum voldoet aan de nieuwe vestigingsvereisten van de ITC.' De ITC is dus de Independent Television Commission, die in Groot-Brittannië instaat voor het verlenen van vergunningen en het houden van toezicht. Het is een onafhankelijk orgaan : ik meen dus dat we met ons commissariaat op de goede weg zijn. We vinden niets nieuws uit.

Ik citeer verder : 'Aangezien het voor VT4 van essentieel belang is niet enig ogenblik zonder omroepvergunning te vallen en het nieuwe Vlaamse omroepdecreet zich naar onze informatie nog steeds bij de Raad van State bevindt, heeft VT4 zich genoodzaakt gezien om de ITC mede te delen dat VT4 per 1 januari 1998 zal voldoen aan de nieuwe Britse vestigingsvoorwaarden. Een tijdelijke oplossing, met een verlenging van de huidige toestand, is in het licht van de nieuwe televisierichtlijn en de nieuwe Engelse wetgeving niet mogelijk en zou een te grote juridische onzekerheid scheppen voor de toekomst van onze omroep. We doen ons best om in samenspraak met de ITC deze vestiging in het Verenigd Koninkrijk te realiseren, met een zo klein mogelijke impact op de ontwikkeling van de werkgelegenheid in Nossesgem. We streven ernaar te vermijden dat de vestiging van VT4 in het Verenigd Koninkrijk onomkeerbaar zou zijn. Ondertussen blijft VT4 vanzelfsprekend de evolutie van de Vlaamse mediawetgeving nauwgezet volgen.'

Bij VT4 heeft men deze beslissing dus genomen omdat ze vroeger een non-domestic licence hadden. Dat systeem is veroordeeld door Europa. Er zijn dan een aantal nieuwe Britse vestigingsvoorwaarden opgesteld. Om nu erkend te worden, moeten directie- en programmeringsbesluiten worden genomen in het land waar men de vergunning aanvraagt. VT4 kan nog niet naar Vlaanderen komen : er bestaat immers geen mogelijkheid voor hen om een Vlaamse zendvergunning te bekomen, omdat ze ook nog geen machtiging kunnen krijgen om reclame uit te zenden. Daarvoor moet dit parlement immers dit decreet aanpassen. We zijn dus

niet in staat deze Vlaamse zendvergunning te verlenen, omdat we dan zouden ingaan tegen de huidige regelgeving die we moeten wijzigen. Willen ze dus blijven uitzenden, dan hebben ze een Britse vergunning nodig. Vandaar hun beslissing om naar Groot-Brittannië te verhuizen. Belangrijk is echter dat de heer Gepts in de brief verklaart dat deze beslissing niet onomkeerbaar is.

Zo interpreteer ik het toch. Op 2 oktober jongstleden heb ik een brief ontvangen van de heer Gepts. In die brief verwijst hij naar het probleem van de timing. Hij stelt ook duidelijk dat VT4 de ambitie heeft om een Vlaamse omroep te worden.

De Vlaamse overheid is natuurlijk niet verantwoordelijk voor dat probleem inzake timing. Op 26 juni was er de beschikking van de Europese Commissie. In de zomermaanden hebben we aan het nieuwe reclamedecreet gewerkt. Dat omvat veel meer dan enkel de opheffing van het monopolie. We hebben de volledige richtlijn 'Televisie zonder grenzen' moeten omzetten en we hebben ook een aantal onduidelijkheden moeten wegwerken.

De Vlaamse regering heeft eind oktober het voorontwerp goedgekeurd. Het ligt nu sinds 24 oktober bij de Raad van State. Ik hoop dus maar dat de Vlaamse regering dit nog voor het kerstreces definitief zal goedkeuren. Daarna kan het in het Vlaams Parlement worden besproken.

Het is uiteraard een delicaat onderwerp. Zo is er nog altijd de schadeclaim die VTM heeft aangekondigd. We mogen hier dus zeker niet over één nacht ijs gaan. Het advies van de Raad van State is van uitermate groot belang.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de minister, de heer Gepts gebruikt in zijn brief het woord 'onomkeerbaar'. Er dreigt hier een juridisch probleem te ontstaan. VT4 mag komen, maar zou in Groot-Brittannië blijven. In mijn toelichting heb ik daar al voor gewaarschuwd. De Britse wetgeving inzake kinderreclame is veel minder streng dan onze decreetgeving. Daarom vraag ik nogmaals om dit dossier – en zeker ook de mogelijke schadeclaim van VTM – nauwlettend te volgen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(Neen)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het Vlaams Commissariaat voor de Media en de Vlaamse Mediaraad.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, wordt een Titel Vbis ingevoegd die luidt als volgt :

"TITEL Vbis

Het Vlaams Commissariaat voor de Media

HOOFDSTUK I

Oprichting en bevoegdheid

Artikel 116bis

Er wordt een Vlaams Commissariaat voor de Media opgericht, waarnaar hierna in deze titel met "het Commissariaat" wordt verwezen. Het Commissariaat heeft rechtspersoonlijkheid.

De zetel van het Commissariaat is gevestigd te Brussel.

Artikel 116ter

§ 1. Het Commissariaat oefent de bevoegdheden uit die hem door of krachtens decreet of uitvoeringsbesluit worden opgedragen. Het Commissariaat heeft inzonderheid de volgende taken :

- 1° onverminderd de bepalingen van de artikelen 12, 25, 78 en 79, het toezicht op de naleving van en de sanctionering van de inbreuken op de bepalingen van deze gecoördineerde decreten ;
- 2° het verlenen, het schorsen en het intrekken van de omroeperkenningen ;
- 3° het afleveren, schorsen en intrekken van de machtigingen aan de omroepen om reclame uit te zenden en om sponsoring aan te wenden ;
- 4° het afleveren, wijzigen, schorsen en intrekken van zend- en transportvergunningen aan de erkende omroepen ;
- 5° het afleveren, schorsen en intrekken van de vergunning om een kabelnet aan te leggen en te exploiteren ;
- 6° het geven en intrekken van de toestemming aan de kabelmaatschappijen om omroepprogramma's door te geven.

§ 2. Het Commissariaat stelt jaarlijks ten behoeve van de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement een activiteitenverslag op dat, vóór 30 april van het daaropvolgende kalenderjaar, wordt voorgelegd.

Artikel 116quater

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt de procedures met inbegrip van een beroepsprocedure en de termijnen voor het indienen, onderzoeken en afhandelen van de dossiers en voor het nemen van sancties. Hierbij moeten het recht om gehoord te worden op tegenspraak, de plicht tot motivering en de beginselen van openbaarheid van bestuur, gegarandeerd worden.

Het Commissariaat stelt zijn reglement van orde op. Het reglement legt de interne werking van het Commissariaat vast.

§ 2. Wat de sanctionering bedoeld in artikel 116ter betreft, doet het Commissariaat uitspraak hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de Vlaamse regering, hetzij naar aanleiding van een schriftelijke, met redenen omklede en ondertekende klacht, die hem kan worden voorgelegd door elke belanghebbende en, in het geval van een klacht met betrekking tot de bepalingen van Titel IV, Hoofdstuk II, Afdeling 2, door elke natuurlijke persoon of rechtspersoon.

Voorzitter

HOOFDSTUK II

Samenstelling

Artikel 116quinquies

Het Commissariaat bestaat uit een voorzitter en twee commissarissen. Zij worden benoemd en in voorkomend geval ook ontslagen door de Vlaamse regering. Een benoeming geldt voor 6 jaar en kan éénmaal worden hernieuwd.

Om als voorzitter van het Commissariaat te worden benoemd moet men minstens vijfendertig jaar oud zijn en ten minste tien jaar het ambt van magistraat in de hoven en rechtbanken of in de Raad van State hebben bekleed.

Een lid van het Commissariaat mag geen politiek mandaat uitoefenen en mag geen binding hebben met een mediasector, -bedrijf of -instelling.

De Vlaamse regering bepaalt het bedrag van de vergoedingen dat aan de leden van het Commissariaat moet worden toegekend. Zij bepaalt hun vergoedingen voor reis- en verblijfskosten.

De voorzitter vertegenwoordigt het Commissariaat in rechte.

HOOFDSTUK III

Dotatie en werking

Artikel 116sexies

§ 1. Het Commissariaat beschikt over een dotatie die jaarlijks wordt ingeschreven op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Deze dotatie omvat kredieten voor de vergoeding van zijn leden. De inkomsten van het Commissariaat komen in de algemene middelenbegroting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. De Vlaamse regering stelt aan het Commissariaat ambtenaren ter beschikking overeenkomstig de bepalingen van het verlot voor opdracht zoals voorzien in het besluit van de Vlaamse regering van 23 november 1994 houdende organisatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de regeling van de rechtspositie van het personeel.

De Vlaamse regering kan een verantwoordelijkheidsvergoeding toekennen aan het personeelslid dat de leiding heeft over het personeel dat aan het Commissariaat ter beschikking wordt gesteld voorzover dit personeelslid geen A2-graad heeft.

HOOFDSTUK IV

Sancties

Artikel 116septies

§ 1. Indien het Commissariaat een overtreding op de bepalingen van deze gecoördineerde decreten vaststelt, dan kan het aan de betrokken omroep of kabelmaatschappij de volgende sancties opleggen :

- 1° de waarschuwing met de vraag de overtreding stop te zetten ;
- 2° de verplichting de uitspraak van het Commissariaat uit te zenden op het tijdstip en de wijze te bepalen door het Commissariaat, op kosten van de in gebreke gestelde overtreder ;
- 3° de verplichte publicatie van de beslissing in dagen/of weekbladen, op kosten van de in gebreke gestelde overtreder ;
- 4° het opleggen van een administratieve geldboete, onafgezien van het gerealiseerde voordeel, en dit op basis van het volgende schema :
 - a) 50.000 frank tot 1.000.000 frank in geval van een inbreuk op Titel IV, Hoofdstuk II, Afdeling II en op artikel 95 ;
 - b) 500.000 frank tot 1.000.000 frank in geval van niet-naleving van de artikelen 107 en 112 ;
 - c) 1.000.000 frank tot 5.000.000 frank in geval van het verzorgen of doorgeven van programma's zonder de vereiste erkenning ;
- 5° de schorsing of de intrekking van de machtiging om reclame uit te zenden of om sponsoring aan te wenden ;
- 6° de schorsing of de intrekking van de zendvergunning ;
- 7° de schorsing of de intrekking van de erkenning van de omroep of de kabelmaatschappij.

§ 2. In geval van het ongebruikt laten van de toegewezen zendmogelijkheden of het verkeerd gebrui-

Voorzitter

ken ervan, kan het Commissariaat de erkenning van een particuliere omroep schorsen of intrekken.

Artikel 116octies

Als aan de administratieve geldboetes niet wordt voldaan, zoals bedoeld in artikel 116septies, vaardigt de met invordering belaste ambtenaar een dwangbevel uit, dat wordt geïssueerd en uitvoerbaar verklaard door de voorzitter van het Commissariaat.

De betekening van het dwangbevel gebeurt met een gerechtsdeurwaardersexploot met bevel tot betaling.

Het uitvoerbaar karakter van het dwangbevel en de tenuitvoerlegging ervan kan slechts worden gestuit met een met redenen omkleed verzet met dagvaarding. Dat verzet wordt bij exploit bekend aan de voorzitter van het Commissariaat.

De tenuitvoerlegging van het dwangbevel geschiedt met inachtneming van de bepaling van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek inzake bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging."

Op dit artikel is er een eerste amendement van de heren Geysels, Van Mechelen en Van Dijck dat luidt als volgt :

A. In de voorgestelde tekst van artikel 116ter, § 1, 2°, op de eerste regel de woorden "het verlenen," schrappen.

Op dit artikel is er een tweede amendement van de heren Geysels, Van Mechelen en Van Dijck dat luidt als volgt :

B. In de voorgestelde tekst van artikel 116ter, § 1, 3°, op de eerste regel het woord "afleveren," schrappen.

Op dit artikel is er een derde amendement van de heren Geysels, Van Mechelen en Van Dijck dat luidt als volgt :

C. In de voorgestelde tekst van artikel 116ter, § 1, 4°, op de eerste regel het woord "afleveren," schrappen.

Op dit artikel is er een vierde amendement van de heren Geysels, Van Mechelen en Van Dijck dat luidt als volgt :

D. In de voorgestelde tekst van artikel 116ter, § 1, 5°, op de eerste regel het woord "afleveren," schrappen.

Op dit artikel is er een vijfde amendement van de heren Geysels, Van Mechelen en Van Dijck dat luidt als volgt :

E. In de voorgestelde tekst van artikel 116ter, § 1, 6° op de eerste regel de woorden "geven en," schrappen.

Op dit artikel is er een zesde amendement van de heren Geysels, Van Mechelen en Van Dijck dat luidt als volgt :

In de voorgestelde tekst van artikel 116sexies, § 2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. Rekening houdende met de bijzondere noodzaak tot stabiliteit, specialisatie en continuïteit van de dienst is het Commissariaat gerechtigd personeelsleden te recruter en op contractuele basis aan te werven, ter ondersteuning van het College van Commissarissen van het Commissariaat, na een vergelijkend examen."

Op dit artikel is er een eerste amendement van mevrouw Dillen en de heer Penris dat luidt als volgt :

A. Aan de voorgestelde tekst van artikel 116septies, § 1, 2° de volgende zin toevoegen :

"Indien de uitspraak niet wordt uitgezonden op het tijdstip zoals voorzien, wordt automatisch een administratieve geldboete opgelegd zoals voorzien in 4° ;".

Op dit artikel is er een tweede amendement van mevrouw Dillen en de heer Penris dat luidt als volgt :

B. In de voorgestelde tekst van artikel 116septies, § 1, 4°, a), op de tweede regel na de woorden "Titel IV," de woorden "Hoofdstuk I en" invoegen.

De stemmingen over de amendementen en het artikel worden aangehouden.

Artikel 3

In dezelfde decreten wordt een Titel Vter ingevoegd, die luidt als volgt :

Voorzitter

"TITEL Vter

De Vlaamse Mediaraad

Artikel 116novies

Bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt een Vlaamse Mediaraad opgericht, waarnaar hierna in deze titel met "de Mediaraad" wordt verwezen.

De zetel van de Mediaraad is gevestigd te Brussel.

De Mediaraad heeft als opdracht op vraag van het Vlaams Parlement, van de Vlaamse regering of op eigen initiatief advies uit te brengen over alle aanlegenheden die het mediabeleid betreffen. De Vlaamse regering wint inzonderheid het advies van de Mediaraad in over al haar voorontwerpen van decreet en al haar ontwerpen van reglementaire besluiten inzake het mediabeleid.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder mediabeleid verstaan : de radio-omroep en de televisie, de schrijvende pers en alle andere communicatie- en informatiemedia.

Artikel 116decies

De adviezen van de Mediaraad zijn met redenen omkleed. Zij vermelden desgevallend minderheidsstandpunten.

De Mediaraad maakt de adviezen openbaar nadat deze aan de Vlaamse regering en aan het Vlaams Parlement zijn overhandigd.

Indien de Mediaraad gevraagd wordt om advies te geven, kan de Vlaamse regering de termijn bepalen waarbinnen de Mediaraad dit advies dient uit te brengen. Deze termijn mag enkel in geval van geargumenteerde hoogdringendheid minder dan veertien werkdagen bedragen doch nooit minder dan zeven. Indien binnen de gestelde termijn geen advies wordt uitgebracht, wordt geacht aan de adviesverplichting te zijn voldaan.

Artikel 116undecies

§ 1. De Mediaraad bestaat uit maximum vijfentwintig leden. Zij worden benoemd door de Vlaamse regering voor de duur van vier jaar. De Vlaamse regering duidt onder hen een voorzitter en een

ondervoorzitter aan. Voor elk lid wordt een plaatsvervanger aangeduid.

§ 2. De Mediaraad is samengesteld uit mediadeskundigen en vertegenwoordigers van de gebruikers en van de mediasectoren. Het aantal vertegenwoordigers van de mediasectoren bedraagt maximum vijftien. Het aantal mediadeskundigen en vertegenwoordigers van de gebruikers bedraagt telkens minstens vijf.

Er moet bij de samenstelling gestreefd worden naar een vertegenwoordiging van onder meer de volgende mediasectoren : de openbare omroep, de particuliere televisieomroepen, de regionale omroepen, de lokale radio-omroepen, de dag- en weekbladen, de beroepsjournalisten, de kabel, de audiovisuele sector, de vereniging voor auteursrechten en de reclamesector.

§ 3. De Vlaamse regering kan kandidaten laten voordragen door verenigingen of instellingen die een mediasector vertegenwoordigen. Op verzoek van het lid of van de vereniging of instelling die het lid heeft voorgedragen, wordt aan het mandaat voortijdig een einde gemaakt. De opvolger beëindigt het mandaat van zijn voorganger.

§ 4. Ten hoogste twee derde van de leden van de Mediaraad is van hetzelfde geslacht.

Artikel 116duodecies

Het lidmaatschap van de Mediaraad is onverenigbaar met een mandaat in het Europees Parlement, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Vlaams Parlement en de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, met het ambt van Minister, Staatssecretaris, Vlaams minister, Brussels minister en hun kabinetsleden en met het ambt van personeelslid van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Het uitoefenen van om het even welke functie in of opdracht voor een mediasector, -bedrijf of -instelling is onverenigbaar met de hoedanigheid van mediadeskundige en vertegenwoordiger van de gebruikers, zoals bedoeld in artikel 116undecies, § 2.

Artikel 116ter decies

Voor de voorbereiding van zijn adviezen kan de Mediaraad zich onder de voorwaarden bepaald in het reglement van orde laten bijstaan door externe

Voorzitter**Artikel 4**

experten of door werkgroepen die de Mediaraad opricht. Externe experts kunnen in de werkgroepen zitting hebben. De werkgroepen worden voorzeten door één van de vaste mediadeskundigen van de Mediaraad. De werkgroepen leggen over hun voorbereidend werk een verslag aan de Mediaraad voor.

Artikel 116quater decies

De voorzitter zit de Mediaraad voor en vertegenwoordigt hem naar buiten.

Artikel 116quinquies decies

De Mediaraad stelt zijn reglement van orde op en legt het ter goedkeuring voor aan de Vlaamse regering. Het bepaalt inzonderheid de voorwaarden betreffende de samenstelling en de werking van de werkgroepen, het in de arm nemen van experts, het aanwezigheidsquorum dat moet worden bereikt om geldig te adviseren en de wijze waarop de adviezen openbaar worden gemaakt.

Artikel 116sexies decies

De Mediaraad stelt jaarlijks ten behoeve van de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement een activiteitenverslag op dat, vóór 30 april van het daaropvolgende kalenderjaar, wordt voorgelegd.

Artikel 116septies decies

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap staat in voor het secretariaat en de logistiek van de Mediaraad en van de werkgroepen."

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Dillen en de heer Penris dat luidt als volgt :

Aan de voorgestelde tekst van artikel 116undecies, § 2, eerste lid, de volgende zin toevoegen :

"Bij de gebruikers vertegenwoordigt minimum één persoon de belangen van de kinderen en de gezinnen."

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

In dezelfde decreten worden in de volgende bepalingen de woorden "de Vlaamse regering" telkens vervangen door de woorden "het Vlaams Commissariaat voor de Media" :

- 1° artikel 32, 11°, vijfde lid, 12°, vijfde lid en 13° ;
- 2° artikel 34, derde en vierde lid ;
- 3° artikel 37 ;
- 4° artikel 38 ;
- 5° artikel 39, eerste lid ;
- 6° artikel 45 ;
- 7° artikel 46, tweede lid ;
- 8° artikel 47, eerste lid ;
- 9° artikel 50 ;
- 10° artikel 51 ;
- 11° artikel 52, § 1, eerste en vierde zin en § 2 ;
- 12° artikel 53, 11° en 13°
- 13° artikel 54, § 1, eerste zin ;
- 14° artikel 55, § 1, § 2 en § 3, derde lid ;
- 15° artikel 58 ;
- 16° artikel 59, derde lid ;
- 17° artikel 60, § 1 ;
- 18° artikel 62 ;
- 19° artikel 63, derde lid ;
- 20° artikel 64, eerste lid ;
- 21° artikel 65, eerste en tweede lid ;
- 22° artikel 67 ;
- 23° artikel 68, derde lid ;
- 24° artikel 69, eerste lid ;
- 25° artikel 80, eerste lid, eerste zin ;
- 26° artikel 95, § 1, § 2 en § 5 ;
- 27° artikel 99 ;
- 28° artikel 104 ;
- 29° artikel 105, eerste lid, eerste zin ;
- 30° artikel 107, § 2, tweede en vierde lid, § 3, tweede lid, en § 4 ;
- 31° artikel 108 ;
- 32° artikel 110, § 4 ;
- 33° artikel 111 ;
- 34° artikel 112, § 1, 3°, derde lid, § 2, 3° en 5° en § 3 ;
- 35° artikel 113, eerste lid ;
- 36° artikel 114.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

In artikel 37 van dezelfde decreten worden de woorden "de artikelen 32 en 36" vervangen door de woorden "artikel 32".

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 6

In artikel 66 van dezelfde decreten worden de woorden "de Vlaamse minister bevoegd voor cultuur" vervangen door de woorden "het Vlaams Commissariaat voor de Media".

– *Aangenomen.*

Artikel 7

In artikel 81, 8°, van dezelfde decreten worden de woorden "artikel 93" vervangen door de woorden "artikel 92ter".

– *Aangenomen.*

Artikel 8

In Titel IV, Hoofdstuk II, Afdeling 2 van dezelfde decreten worden een Onderafdeling 5bis en 5ter ingevoegd die luiden als volgt :

"ONDERAFDELING 5bis
Informatie en medewerking

Artikel 92bis

De leden van het Commissariaat voor de Media en de daartoe door de Vlaamse regering aangewezen personeelsleden van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zijn bevoegd inlichtingen en documenten te vragen van omroepen van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap, voor zover dat voor de vervulling van hun taak redelijkerwijs nodig is.

Iedere omroep van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap is verplicht om medewerking te verlenen aan het Commissariaat voor de Media bij de uitoefening van haar bevoegdheden.

Iedere omroep van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap is verplicht om een kopie van al zijn programma's te bewaren gedurende een periode vast te stellen door de Vlaamse regering te beginnen vanaf de datum van uitzending, en die op de

eerste vraag ter beschikking te stellen van het Vlaams Commissariaat voor de Media.

ONDERAFDELING 5ter

Code voor reclame en sponsoring op radio en televisie

Artikel 92ter

De Vlaamse regering stelt een code voor reclame en sponsoring op radio en televisie op en legt deze ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement."

– *Aangenomen.*

Artikel 9

Artikel 118 van dezelfde decreten wordt vervangen als volgt :

" Artikel 118

Onverminderd de beschikkingen van artikel 78, § 3, worden de inbreuken op de bepalingen van Titel IV, Hoofdstuk I en van de uitvoeringsbesluiten bestraft met een geldboete van 1 000 tot 500 000 frank."

– *Aangenomen.*

Artikel 10

Artikel 124 van dezelfde decreten wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 124

Onverminderd artikel 92ter, blijft de Code voor reclame en sponsoring op radio en televisie, zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 20 september 1995, van kracht."

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 11

Het decreet van 2 mei 1985 houdende de oprichting van de Vlaamse Mediaraad wordt opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

In de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, worden de volgende bepalingen opgeheven :

- 1° afdeling 2 in hoofdstuk I van Titel III ;
- 2° afdeling 3 in hoofdstuk II van Titel IV ;
- 3° artikel 35 ;
- 4° artikel 36 ;
- 5° artikel 47, tweede lid ;
- 6° artikel 54, §1, laatste zin, en §2 ;
- 7° artikel 55, §3, eerste, tweede, vierde en vijfde lid ;
- 8° artikel 64, tweede lid ;
- 9° artikel 69, tweede lid ;
- 10° artikel 71, § 2 ;
- 11° artikel 72 ;
- 12° artikel 105, tweede lid ;
- 13° artikel 117 ;
- 14° artikel 121.

– *Aangenomen.*

Artikel 13

In artikel 39, eerste lid, van dezelfde decreten worden de woorden "op advies van de Vlaamse Mediaraad" telkens geschrapt.

– *Aangenomen.*

Artikel 14

In de artikelen 52, § 2, en 112, § 1, 3°, derde lid, en § 3, van dezelfde decreten worden de woorden "na advies van de Vlaamse Mediaraad" telkens geschrapt.

– *Aangenomen.*

Artikel 15

In de artikelen 58 en 59, derde lid, van dezelfde decreten worden de woorden "en aan de Vlaamse Mediaraad" telkens geschrapt.

– *Aangenomen.*

Artikel 16

De Vlaamse regering bepaalt voor ieder van de bepalingen van dit decreet de datum van inwerkingtreding.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap
– 771 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Lisabeth, verslaggever, heeft het woord.

De heer Carlos Lisabeth, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de commissie voor Financiën en Begroting besprak dit ontwerp van decreet gedurende twee vergaderingen.

In haar toelichting stelde minister Demeester dat het voorliggende ontwerp betracht een decretale grondslag te geven aan een aantal doelstellingen waarbinnen de Vlaamse regering haar kas- en schuldbeheer kan voeren. Bovendien worden een aantal algemene regels aangevoerd, waaraan moet

Lisabeth

worden voldaan vooraleer tot waarborgverlening wordt overgegaan.

Een van de doelstellingen van dit decreet behelst een maximale transparantie en controleerbaarheid. Daartoe wordt een rapporteringsverplichting opgelegd ten aanzien van het Vlaams Parlement en wordt voorzien in de oprichting van een interne audit.

Tot slot richt dit decreet een organiek fonds op dat kan werken als een egalisatiefonds. Hierdoor vermijdt men ook dat een onvoorzichtig schuldbeleid aanleiding zou geven tot financiële boni op korte termijn, maar tot pijnlijke verrassingen op lange termijn.

Met dit ontwerp van decreet beperkt de regering zelf in relatief belangrijke mate haar vrijheid. Anderzijds blijft de noodzakelijke soepelheid voor een efficiënt schuldmanagement behouden. Dit is essentieel in de huidige context van zeer snel evoluerende financiële markten. Indien het Vlaams Parlement dit ontwerp goedkeurt, dan zal de minister van Financiën verplicht zijn om jaarlijks de doelstellingen van het schuldbeleid voor de komende jaren te verduidelijken. Jaarlijks zal een afzonderlijk, gespecialiseerd controleorgaan aan de Vlaamse minister van Financiën en aan het Vlaams Parlement rapporteren. In zijn algemene beschouwingen merkte het Rekenhof zelf op dat het ontwerp van decreet tegemoetkomt aan de bevindingen van zijn audit over het schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap.

Toch weerhoudt het Rekenhof een aantal bijzondere opmerkingen. Het betreft onder meer de alternatieve financieringen, de definitie van Vlaamse publiekrechtelijke rechtspersonen en de organisatie van begeleiding van en controle op VOI's in verband met het schuldbeheer. In haar repliek bleek de minister bereid om tegemoet te komen aan de gestelde problemen, zoals dat van de alternatieve financieringstechnieken, indien men hieraan een aantal sluitende omschrijvingen kon geven. Op enkele andere opmerkingen kon ze wel ingaan, zij het soms voorwaardelijk.

In de algemene bespreking werd het initiatief in het algemeen toegejuicht. Toch vreesde een commissielid dat er nog een te grote soepelheid bleef bestaan en dat er onvoldoende werd ingegaan op de beschouwingen van het Rekenhof. Hierbij werd onder meer verwezen naar de alternatieve financiering. Nog andere leden meenden dat deze

beschouwingen van nabij moesten worden opgevolgd en dat men hierover moest rapporteren aan het Vlaams Parlement. Om hieraan tegemoet te komen, stelde de voorzitter bij het sluiten van de algemene bespreking voor om hierover de volgende afspraken te maken. Na een jaar wordt het decreet geëvalueerd door het Rekenhof in de vorm van een verslag aan het Vlaams Parlement. Het rapport zal eerst in de subcommissie voor Financiën en Begroting worden besproken, waarna de evaluatie van dit decreet in de commissie voor Financiën en Begroting wordt aangevat. Indien nodig kan uit de evaluatie een voorstel van decreet groeien.

Bij de artikelsgewijze bespreking werden een aantal amendementen eenparig aangenomen om tegemoet te komen aan bepaalde opmerkingen van het Rekenhof. Twee amendementen van de minderheid, die eveneens betrekking hadden op beschouwingen van het Rekenhof, werden niet aangenomen. Het ene amendement stelde voor om de alternatieve financieringstechnieken vooraf aan de machtiging van het Vlaams Parlement te onderwerpen. Het andere amendement hield de oprichting in van een dienst belast met de coördinatie, de informatie-uitwisseling en de controle op het kas- en schuldbeheer van de VOI's. De commissie was het er wel over eens dat deze elementen moeten worden opgenomen in de vooropgestelde evaluatie van het decreet. Dit geldt trouwens ook voor een aantal andere beschouwingen van het Rekenhof waarop voorlopig niet is ingegaan.

Bij de eindstemming werd het geamendeerde ontwerp van decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap aangenomen met zes stemmen bij vijf onthoudingen. (*Applaus bij de CVP, de VLD en de SP*)

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb gezien dat de minister de eerste was om te applaudiseren voor het verslag van de heer Lisabeth. Wij hebben dat ook gedaan, want het is een prachtig verslag.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : U weet waarom ik dat heb gedaan. Enerzijds is het inderdaad een prachtig verslag, anderzijds wordt door dit decreet de macht van de minister ingeperkt en die van het parlement vergroot. (*Opmerkingen bij de VU*)

De heer Stefaan Platteau : Dat is juist. Vooraleer ik terzake kom kan ik in een notendop het volgende zeggen. Mevrouw de minister, u hebt volledig gelijk. De Vlaamse regering trekt de krijtlijnen waarbinnen ze zal werken en ze engageert zich om binnen die lijnen te blijven. Er is in een evaluatie en een interne audit voorzien. Het is dus een moedig en mooi initiatief, maar wat ons betreft gaat het niet ver genoeg. Daarom hebben we amendementen ingediend.

We zijn van oordeel dat het parlement, waaraan deze zaak post factum wordt voorgelegd, voorafgaande machtiging zou moeten geven, bijvoorbeeld voor de alternatieve financiering.

Tijdens de gedachtewisseling in de commissie voor Financiën en Begroting over de swapoperaties van de Vlaamse Gemeenschap is volgens de minister gebleken dat de Vlaamse Gemeenschap zich niet bezondigt aan het innemen van een speculatieve positie. Dat is duidelijk. Tijdens deze gedachtewisseling is evenwel ook gebleken dat het Vlaams Parlement de nood heeft gevoeld om wat meer vat te krijgen op deze materie. In die zin is het goed dat dit initiatief werd genomen, en het is ook in deze geest ontstaan.

In de memorie van toelichting wordt gezegd dat dit een unicum is in het kader van het kas- en schuldbeheer van overheden. Bij mijn weten bestaat het ook in Nederland en is het dus geen unicum, maar het is toch wel zeer vernieuwend.

Algemeen kan uit de inhoud van het ontwerp van decreet worden afgeleid dat de Vlaamse regering een conservatieve en voorzichtige houding aanneemt ten overstaan van risico's. Dat is belangrijk. Zo wordt bijvoorbeeld elke vorm van speculatieve activiteiten verboden door artikel vier, paragraaf één van het ontwerp van decreet. Dat is het fundament.

Ten tweede worden in hetzelfde artikel duidelijke strategische doelstellingen bepaald die bovendien jaarlijks worden aangevuld met operationele normen.

Ten derde worden de controlemogelijkheden van het Vlaams Parlement verbeterd. Ik zal buiten beschouwing laten waarom en hoe.

Ten vierde worden ook de controlemogelijkheden van het Rekenhof verbeterd. Dat is positief.

Ten slotte zal de correctheid van de uitstaande vorderingen bij de financiële instellingen worden

nagegaan door een interne audit. Ingevolge een voorstel van de voorzitter van dit parlement zal na een jaar een evaluatie worden gehouden via de subcommissie voor Financiën in de commissie voor Financiën en Begroting om vervolgens in het parlement te worden besproken. Dat is allemaal zeer positief, en daar staan we achter.

Maar er zijn ook enkele contra's, meer bepaald met betrekking tot de alternatieve financieringen. Het ontwerp van decreet legt geen regels vast voor het gebruik van alternatieve financieringstechnieken zoals huurkoopovereenkomsten, sale-and-rent-back, lease-in/lease-out, enzovoort.

In dit verband verwijst het Rekenhof – en ik neem deze verwijzing over – naar de resolutie van het Vlaams Parlement van 25 juni 1997. Daarin werden volgende aanbevelingen geformuleerd. 'Er kan worden overwogen het aangaan van leningen slechts toe te staan voor zover alle toegekende dotaties zijn doorgestort aan de instelling in kwestie. Bovendien rijst hier de vraag of alternatieve financieringstechnieken zoals onroerende leasing, sale-and-lease-back, enzovoort, die thans frequent worden gebruikt in openbare instellingen, niet moeten worden onderworpen aan voorafgaande machtigingen.'

Deze technieken beïnvloeden immers evenzeer de schuldgraad van de instelling. Machtigingen om leningen aan te gaan of alternatieve financieringsoperaties door te voeren, dienen vooraf door het Vlaams Parlement te worden goedgekeurd. Ons amendement hierover werd helaas in commissie verworpen. Daarom zal onze fractie zich onthouden. We kunnen onmogelijk tegen dit goede initiatief stemmen, maar we kunnen evenmin voor het ontwerp stemmen omdat de voorafgaande machtiging bij alternatieve financiering ontbreekt.

De notie 'publiekrechtelijk rechtspersoon, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en ressorterend onder de Vlaamse Gemeenschap' wordt onvoldoende gedefinieerd in het decreet. Dat is een tweede punt van kritiek.

Ten derde hebben we ook gevraagd om een dienst op te richten die belast zou zijn met de coördinatie en de informatie-uitwisseling in verband met het kas- en schuldbeheer van de VOI's. Ook dit amendement werd verworpen.

Een volgende kritiek is van vormelijke aard. Het Rekenhof stelt vast dat de Vlaamse regering niet is ingegaan op de aanbeveling van de Raad van State om bindende regels op te nemen in het decreet

Platteau

zelf. Ik verwijs naar de uitgebreide discussie hierover in het commissieverlag.

Mijn laatste kritische bemerking betreft het begrip 'dotatie' zoals vermeld in de paragrafen 1, 3 en 4. Dit begrip heeft nadere omschrijving nodig.

Ik herhaal dat dit ontwerp van decreet een mooi en vernieuwend initiatief is om de belangrijke kwestie van het schuld- en kasbeheer in onze Vlaamse administratie te regelen. Jammer genoeg gaat men hierbij niet ver genoeg.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Dit ontwerp is inderdaad een belangrijk initiatief. De regering heeft duidelijk haar conclusies getrokken uit de discussies in de commissie voor Financiën en Begroting over onder meer het swap-beheer. Met dit ontwerp wordt het schuld- en kasbeheer van de openbare instellingen alleszins doorzichtiger gemaakt. Door de verplichte rapportering aan het parlement wordt de macht van de regering ingeperkt ten opzichte van het parlement. Het parlement moet daar iets mee doen.

We weten allemaal waartoe de alternatieve financiering op het federale niveau heeft geleid. De schuldopbouw heeft er rechtstreeks te maken met debudgettering en alternatieve financiering. De discussie over alternatieve financiering is zeker niet afgerond. Zelfs het Rekenhof weet niet precies wat hieronder moet worden verstaan. Deze financieringstechnieken evolueren daarenboven voortdurend. Daarom is het belangrijk dat de commissie bij de eerste rapportering de gevolgde technieken grondig evalueert en conclusies trekt. Men moet zo snel mogelijk nagaan of de alternatieve financiering de schuldgraad verhoogt en of er risico's aan zijn verbonden voor de Vlaamse Gemeenschap.

Met dit innoverende initiatief schrijft de Vlaamse regering in elk geval geschiedenis binnen België.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, collega's, we onderschrijven ten volle wat de heer Platteau heeft gezegd. Het is een zeer goed initiatief. We hebben enkele randbemerkingen neergelegd in de vorm van een amendement. Ze werden niet aanvaard. Dit zal finaal leiden tot onze onthouding.

Ik heb nog twee bedenkingen bij wat de heer Platteau heeft gezegd. U stelt conservatief gedrag en, omgekeerd, voorzichtig gedrag op dezelfde lijn. Ik denk dat dit een te verre gaande stellingname is.

Ik spreek me niet uit of het hier al dan niet over een unicum gaat. We hebben de inbreng van de heer Taylor in de commissie geapprecieerd. Andere overheden in dit land zouden dit zeer mooie voorbeeld wel eens mogen navolgen.

De voorzitter : De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, om de discussie over het unicum te sluiten : we kunnen met zekerheid stellen dat het een unicum in Vlaanderen is. Dat lijkt geen twijfel.

Dit decreet is algemeen beschouwd positief. We zullen het niet goedkeuren, voornamelijk omdat twee, naar ons gevoelen belangrijke, amendementen van de oppositie niet werden aanvaard. Minister Demeester zegt dat ze haar eigen bevoegdheden heeft ingeperkt en die van het parlement vergroot. Dat is zeker niet het geval voor het amendement op artikel drie. Daar wilden we precies naar het parlement toe stappen, maar kregen te horen dat de regering terzake bevoegd is. Laten we dit dus toch wat relativiseren, mevrouw de minister. Ook van het amendement over de dienst voor de VOI's, wat toch de achillespees in het Vlaamse financieel beleid is, dachten we dat dit een positief gegeven kon zijn. Omdat ze evenwel vanuit de oppositie komen, kregen onze wensen geen gehoor.

Ik sla een mea culpa omdat ik onder meer artikel 2 in de commissie heb goedgekeurd. Maar bij nadere lezing van de tekst, mevrouw de minister, zijn er toch een paar vragen gebleven. Artikel 2^{primo} van dit decreet zegt, dat de directe schuld de leningen zijn die ofwel zijn aangegaan door de Vlaamse Gemeenschap ter financiering van haar tekorten, ofwel contractueel zijn overgenomen door de Vlaamse Gemeenschap uit de indirecte schuld. Mijn vraag is of we hier eigenlijk niet zouden moeten schrijven : de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest. Dit is een juridisch-technische kwestie. Ik weet wel dat we één begroting hebben, maar onder tertio van hetzelfde artikel staat over de gewaarborgde schuld dat er een schuld bestaat van kapitaal gewaarborgd door de Vlaamse Gemeenschap of door het Vlaams Gewest. Hier maakt men dus wel degelijk het onderscheid. Minstens kan er een schuld ontstaan die ik een schuld van het gewest zou noemen. Wanneer die waarborg

De Reuse

moet worden voldaan, ontstaat er in hoofde van het Gewest een schuld. Anders moet men het derde lid van artikel 2 wijzigen, omdat het zo in tegenspraak is.

Ik leg dit ter overweging. Ik durf mezelf geen specialist te noemen, maar ik meen dat het de moeite loont om met de specialisten van uw kabinet, mevrouw de minister, daar even over na te denken.

Ik heb nog een laatste vraag over artikel 2 tertio. Hier wordt gezegd: 'een gedeelte of het geheel van het uitstaand kapitaal wordt gewaarborgd'. Naar mijn gevoel moet na 'kapitaal' 'en de rente' worden toegevoegd omdat daar in artikel 6, paragraaf 3, uitdrukkelijk naar wordt verwezen wanneer men het heeft over de waarborgclausules.

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, sta mij toe eerst de leden te danken die in de commissie en hier verklaarden dat het een goed ontwerp van decreet is, weliswaar vatbaar voor verbeteringen.

Ik zou ook willen reageren op de woorden 'voorzichtig' en 'conservatief'. Ik voer inderdaad een voorzichtig, maar zeker geen conservatief beleid.

Inzake het unicum en de andere overheden wens ik te stellen dat het eigenlijk niet veel uitmaakt of het al dan niet een unicum betreft. Belangrijker is dat het decreet op zichzelf een trendsetter vormt voor datgene wat Vlaanderen zelf wil, namelijk kiezen voor een nieuwe politieke cultuur en een zekere wijze waarop parlement en regering samenwerken, waarbij we deze verantwoordelijkheid gemeenschappelijk willen dragen. Macht heeft immers ook iets met verantwoordelijkheid te maken en in die zin krijgt het parlement dus ook een niet altijd gemakkelijke medeverantwoordelijkheid in het schuldbeheer.

Ik doe hierbij een oproep tot de fracties, die nu nog niet overtuigd zijn, om tijdens de middagpauze nog even grondig over deze materie te bezinnen teneinde deze namiddag het ontwerp van decreet alsnog mee goed te keuren. In de commissie hebben we ons ertoe geëngageerd om bij een eerste evaluatie verbeteringen aan te brengen aan het ontwerp. Wanneer u bijvoorbeeld zegt dat u twijfels hebt omtrent de verplichting tot voorafgaande voorlegging van alternatieve financieringen, dan zou u

toch uit de praktijk moeten weten dat wij dat vandaag in feite doen. Zoals de heer Platteau hier trouwens al gezegd heeft, weten we vandaag op grond van vroegere ervaringen maar al te goed wat alternatieve financieringen betekenen, maar weten we niet wat die zoal kunnen worden wanneer we morgen opnieuw creatief om de tafel gaan zitten met specialisten. Mijnheer de voorzitter, u bent ook voorzitter van de commissie voor Financiën en Begroting. Ik vraag u dan ook ons samen – regering én parlement – de gelegenheid te geven bij een eerste evaluatie na te gaan of het wel goed is dat we dit zouden doen.

Mijnheer De Reuse, ik meld u nu dat ik uw vragen onmiddellijk zal laten natrekken. Op uw laatste vraag zal ik niet dadelijk kunnen antwoorden, maar wat uw eerste twee vragen betreft, is het inderdaad zo dat het de Vlaamse Gemeenschap – dus de Vlaamse regering – is die leningen aangaat. De waarborg is evenwel een zuivere gewestmaterie. Nadat dit decreet in voege is getreden, zullen we bij de eerste evaluatie nagaan of uw technisch-juridische vragen verder moeten worden verijnd.

Ter informatie wil ik aan de leden van dit parlement nog zeggen dat, indien dit ontwerp van decreet deze namiddag wordt goedgekeurd, wij volgende week al op regeringsniveau een besluit zullen voorleggen om gestalte te geven aan de interne audits. De bedoeling is immers om binnen zes maanden de interne controle van operationele en managementdoelstellingen te stroomlijnen en daarenboven die interne audit te plaatsen. De timing is krap, maar is noodzakelijk en verantwoord. Op het einde van het jaar wordt een egalisatiefonds opgericht waarin we de middelen die dit jaar niet werden aangewend voor het schuldbeheer en wel waren opgenomen in de begroting, onmiddellijk zullen plaatsen. Dit jaar werd een iets risicovoller schuldbeleid gevoerd, dat verantwoord was met het oog op de rentestand. We plaatsen de reserve daar zodat we niemand in de toekomst confronteren met eventuele veranderingen. Dat is de reden waarom we de buffer in het egalisatiefonds hebben aangebracht.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Het woord conservatief heeft een negatieve connotatie gekregen. Ik gebruik het in de betekenis van 'conservare' wanneer het gaat over de Vlaamse belastingbetaler, zeker wanneer het het aangaan van risico's betreft. Men kan niet voorzichtig of conservatief genoeg zijn. Dat is ook terug te vinden in de bevindingen van het Rekenhof : de Vlaamse gemeenschap moet

Platteau

een conservatieve en voorzichtige houding aannemen.

Op uw opmerking over het stemgedrag wil ik repliceren dat we dankzij de commissie en de voorzitter een jaar de tijd hebben om te evalueren. Daarna spreken we elkaar nog eens.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mevrouw de minister vroeg ons om nog even over het voorstel te beraden, maar daarvoor hebben we geen tijd.

De voorzitter : De actuele vragen zullen pas vanaf 14.15 uur beginnen, dan beschikt u over een kwartier voor deze materie.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK I

Inleiding en definities

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° directe schuld : leningen, ofwel aangegaan door de Vlaamse Gemeenschap ter financiering van

haar tekorten, ofwel contractueel overgenomen door de Vlaamse Gemeenschap uit de indirecte schuld alsook alle leningen ter herfinanciering van voormelde leningen ;

2° indirecte schuld : leningen aangegaan, ofwel door publiekrechtelijke rechtspersonen opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, ofwel door lagere overheden, ofwel door de Vlaamse Gemeenschap in het verleden ter financiering van specifieke beleidsprojecten, en waarvan het geheel van de kapitaalsaflossingen en van de rentelasten ten laste komen van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, zonder evenwel rekening te houden met terugbetalingen door derden, alsook het Vlaamse aandeel in de schulden van het Amortisatiefonds voor de leningen der sociale huisvesting ;

3° gewaarborgde schuld : het geheel van schulden van publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, en van lagere overheden waarvan een gedeelte of het geheel van het uitstaande kapitaal gewaarborgd wordt door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, hetzij door middel van een waarborgverklaring, hetzij door middel van een contractuele verbintenis, met uitzondering van de indirecte schuld ;

4° schuld in vreemde deviezen : schuld uitgegeven in een andere munt dan de eenheidsmunt die van toepassing is in België ;

5° renterisico : de onzekerheid betreffende de toekomstige kostprijs van een schuld, die zelf afhankelijk is van de fluctuaties die kunnen optreden in de rentevoeten die van toepassing zullen zijn op bestaande en toekomstige financieringen ;

6° wisselkoersrisico : de onzekerheid betreffende de waarde-evolutie, uitgedrukt in de eenheidsmunt die van toepassing is in België, van een schuld in vreemde deviezen, die zelf afhankelijk is van de fluctuaties die kunnen optreden in de wisselkoersen ;

7° indekkingsproducten : financiële producten of contracten die, conform de doelstellingen van het in dit decreet beschreven beheer, erop gericht zijn zich in te dekken tegen rente- en/of wisselkoersrisico's ;

Voorzitter

- 8° optionele constructies : indekkingsverrichtingen waarbij de verkoper aan de koper het recht geeft om een overeengekomen kwantiteit van een financieel product of contract te kopen of te verkopen tegen een overeengekomen uitoefenprijs tot op of op een overeengekomen datum in de toekomst ;
- 9° speculatieve activiteiten : activiteiten, die niet in overeenstemming zijn met de doelstellingen van dit decreet, alsook activiteiten waarbij financiële producten en/of contracten worden verhandeld en waarbij onverantwoorde risicoposities worden ingenomen in de hoop winst of meerwaarde te boeken ;
- 10° kastoestand : som van de saldi van alle zichtrekeningen op naam van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, onverminderd het bepaalde in artikel 3 ;
- 11° rentelasten : netto financiële lasten met inbegrip van de kosten en baten met betrekking tot de kastoestand en met betrekking tot indekkingsproducten ;
- 12° effectisering : de techniek waarbij de houder van de schuldvordering over de mogelijkheid beschikt om deze aan derden al dan niet onder de vorm van effecten over te dragen.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd, voor de bepaling van het begrip kastoestand zoals beschreven onder artikel 2, 10°, rekeningen aan te duiden die aan de aldaar bedoelde som onttrokken worden. Hierbij geldt als criterium dat de rekeningen waarop uitsluitend derden-gelden worden beheerd, dienen onttrokken te worden.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II**Doelstellingen en beperkingen****Artikel 4**

§ 1. De Vlaamse regering dient voor wat betreft het beheer van haar kastoestand en het beheer

van de directe en indirecte schuld de twee volgende doelstellingen in acht te nemen :

- 1° het streven naar een evenwicht tussen minimale rentelasten en minimaal renterisico, waarbij zij de volgende principes dient na te leven :
- a) een intertemporele spreiding van de rentelasten via een adequate risicospreiding ;
 - b) het laten spelen van de concurrentie en het streven naar optimale financiële voorwaarden ;
 - c) de organisatie van haar financieringsbehoeften op de meest efficiënte wijze ;
 - d) het zuinig omgaan met het verlenen van waarborgen om haar verplichtingen beheersbaar te houden ;
- 2° het streven naar een optimale transparantie en controleerbaarheid.

Voor de naleving van de bepalingen van het eerste lid, 1°, gelden de volgende beperkingen :

- elke vorm van speculatieve activiteiten is verboden ;
- bij het aangaan van schuld in vreemde deviezen moet deze vanaf de opname volledig ingedekt worden tegen het wisselkoersrisico.

§ 2. Voor wat betreft het beheer van de gewaarborgde schuld dienen de doelstellingen en beperkingen vermeld onder § 1, eerste lid, 1°, a), b) en c) en § 1, tweede lid te worden nageleefd door de debiteuren waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest waarborg verleent.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III**Jaarlijks vast te stellen operationele normen inzake kas- en schuldbeheer****Artikel 5**

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd het kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeen-

Voorzitter

schap en van het Vlaamse Gewest te voeren binnen operationele normen die jaarlijks, conform de doelstellingen van artikel 4, § 1, worden vastgelegd in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV**Waarborgverlening****Artikel 6**

§ 1. De Vlaamse regering dient voor wat betreft de waarborgverlening door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest de bepalingen van de §§ 2 tot en met 5 na te leven.

§ 2. De looptijd van een waarborg mag nooit de economische levensduur van het onderliggend actief of project overschrijden. Voor wat betreft de publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ressorteren, of de lagere overheden dienen de karakteristieken van elke te waarborgen lening daarenboven afhankelijk te zijn van het doel van de financiering.

§ 3. Als een waarborg wordt verleend dient expliciet een maximumwaarborgbedrag of een maximumwaarborgpercentage bepaald te worden. Tevens dient contractueel bepaald te worden dat, bij uitwinning, deze waarborg enkel het uitstaande verlies betreft nadat alle zakelijke en persoonlijke zekerheden bij de gewaarborgde debiteur zijn uitgewonnen. De waarborg dekt enkel de hoofdsom en de contractuele intresten van toepassing, vóór beëindiging van het contract. Onverminderd andere wettelijke, reglementaire en contractuele bepalingen wordt het niveau van de gewaarborgde intresten beperkt tot de intresten, berekend op basis van de koers van de lineaire obligaties, uitgegeven door de Belgische Staat met een duurtijd gelijk aan de looptijd van het krediet en vastgesteld op de dag van de kredietverlening.

§ 4. Binnen de machtiging verleend in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, is het verlenen van een waarborg aan financieringsverrichtingen en indek-

kingsproducten, uitgevoerd of gekocht door de publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ressorteren, of door de lagere overheden alsook door de vennootschappen waarvan de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest 100 % direct en/of indirect aandeelhouder is, alleen mogelijk indien aangetoond kan worden dat hierdoor betere contractuele voorwaarden verkregen kunnen worden. Bovendien kunnen deze indekkingsproducten slechts gewaarborgd worden voor zover zij een onderliggende financiering hebben of als aangetoond kan worden dat zij dadelijk gekoppeld worden aan een onderliggende financiering die binnen het jaar wordt opgenomen. Optionele constructies ter indekking van het renterisico kunnen slechts gewaarborgd worden voor zover zij opgezet worden met het oog op een risicoverlagend effect. Financieringen in vreemde deviezen kunnen enkel gewaarborgd worden als deze vanaf de opname volledig ingedekt zijn, en in relatieve termen goedkoper uitkomen dan financieringen in de eenheidsmunt van toepassing in België.

De waarborgverkrijging is hierbij steeds afhankelijk van een voorafgaande goedkeuring door de Vlaamse regering. De Vlaamse regering stelt de regels vast volgens dewelke de waarborg wordt verleend.

§ 5. Speculatieve activiteiten kunnen niet gewaarborgd worden.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

Indien leningen met waarborg van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest vervroegd terugbetaald worden en geherfinancierd worden, kan de Vlaamse regering eventueel een nieuwe waarborg hechten aan de herfinancieringslening.

Indien over leningen met waarborg van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest onderhandeld wordt met betere financiële voorwaarden tot gevolg, blijft de bestaande waarborg behouden.

In geen van beide gevallen mag de initiële looptijd van de gewaarborgde lening en het uitstaande gewaarborgde bedrag overschreden worden. Bovendien mag geen afbreuk gedaan worden aan de bepalingen van artikel 6.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 8

De toekenning van de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap, van het Vlaamse Gewest of van een door de Vlaamse regering aangewezen publiekrechtelijke rechtspersoon aan een rechtspersoon of een natuurlijk persoon voor door hen aangegane financieringen, is afhankelijk van het betalen van een bijdrage.

Deze bijdrage is verschuldigd door de ontlener binnen twintig dagen na opname van de eerste schijf van het krediet, en is in geen geval terugbetaalbaar.

Bij een herfinanciering zoals bedoeld in artikel 7 is geen additionele bijdrage verschuldigd.

Deze bijdrage bedraagt 0,25 procent op het bedrag van het gewaarborgd krediet, te verhogen met 0,025 procent per jaar duurtijd per lening. Dit artikel geldt niet indien een specifieke regeling bij decreet, bij wet of bij reglementaire bepaling is vastgesteld.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Gecentraliseerd beheer

Artikel 9

§ 1. De publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of een decreet en die ressorteren onder het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap, die een dotatie ontvangen ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, een begrotingsfonds of een dienst met afzonderlijk beheer, zijn verplicht al hun financiële rekeningen te hebben en al hun beleggingen onder te brengen bij een door de Vlaamse regering aan te wijzen kredietinstelling.

§ 2. De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd de modaliteiten van § 1 te bepalen.

§ 3. De dotatie aan de publiekrechtelijke personen bedoeld in § 1 mag via wachtrekeningen, geopend op naam van de Vlaamse Gemeenschap bij haar kassier, gestort worden.

§ 4. In afwijking van artikel 34, tweede lid, in fine van de gecoördineerde wetten op de Rijkscompta-

biliteit mag het saldo van de dotaties bestemd voor de publiekrechtelijke rechtspersonen bedoeld in § 1, dat nog niet geordonnanceerd werd, overgedragen worden naar het daaropvolgende jaar.

De Vlaamse regering licht het Vlaams Parlement elk jaar bij de aanpassing van de begroting in over de toestand van deze saldi.

§ 5. Het eventuele netto-thesaurieresultaat, na afrekening van de aan de openbare instellingen toekomende intresten, wordt gestort in de algemene middelen van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 6. Dit artikel doet geen afbreuk aan artikel 51, § 1, van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

– *Aangenomen.*

Artikel 10

Publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, kunnen verplicht worden de Vlaamse Gemeenschap als lasthebber aan te duiden voor hun financieringen.

De Vlaamse regering stelt de lijst vast van de instellingen, bedoeld in lid 1, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap kan optreden als lasthebber bij het aangaan van leningen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VI

Effectisering

Artikel 11

Leningen van de directe, indirecte en/of gewaarborgde schuld kunnen slechts geëffectiseerd worden mits de voorafgaande toestemming verkregen werd van de Vlaamse regering.

De inhoud van deze bepaling dient expliciet opgenomen te worden in elke leningsovereenkomst.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

HOOFDSTUK VII

Interne audit

Artikel 12

§ 1. De Vlaamse regering zal een interne audit inzake kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap organiseren en reglementeren.

Hierbij gelden de volgende normen :

1° de audit dient de naleving van de in Hoofdstuk II vermelde doelstellingen en beperkingen en de overeenkomstig Hoofdstuk III jaarlijks vastgelegde operationele normen te toetsen ;

2° de audit dient de legitimiteit en correctheid van de uitgaande kasstromen en de volledigheid en correctheid van de inkomende kasstromen na te gaan ;

3° de audit ziet toe op de naleving bij het kas- en schuldbeheer van de reglementering inzake overheidsboekhouding van toepassing op het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;

4° de audit dient regelmatig de correctheid van de uitstaande vorderingen van de diverse financiële instellingen na te gaan ;

§ 2. De audit, zoals vermeld onder § 1, vindt eveneens plaats bij het fonds, opgericht krachtens artikel 14.

§ 3. Binnen 3 maanden na het einde van ieder boekjaar wordt een verslag aangaande de in § 1 en § 2 vermelde controletaken overgemaakt aan de Vlaamse minister, bevoegd voor financiën.

§ 4. De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd de audit uit te breiden met andere controletaken dan die vermeld in § 1. In voorkomend geval zijn dezelfde controletaken eveneens van toepassing op het fonds, opgericht krachtens artikel 14.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VIII

Rapportering

Artikel 13

De Vlaamse minister, bevoegd voor financiën, stelt jaarlijks een rapport op voor het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering over het gevoerde beleid inzake kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap. Dit rapport wordt overgemaakt aan het Vlaams Parlement, ten laatste op 30 april van elk jaar.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IX

Fonds

Artikel 14

§ 1. Er wordt een fonds "Vlaams Egalisatie Rente Fonds" opgericht, hierna te noemen het fonds. Het fonds heeft rechtspersoonlijkheid en is een instelling van categorie A in de zin van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Voor wat betreft de begroting, de rekeningen en de boekhouding zijn artikel 5 en 6 van het decreet van 8 juli 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1996 van toepassing.

§ 2. Het fonds heeft als doelstelling bij te dragen in de egalisering van de rentebetalingen, die door de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks geschieden op haar directe en indirecte schuld. Daartoe sluit het fonds een overeenkomst af met de Vlaamse Gemeenschap, waarbij het, met aanwending tot het maximum van zijn beschikbare middelen, bijdraagt in de rentebetalingen van de Vlaamse Gemeenschap, vanaf het ogenblik dat deze betalingen de op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap hiervoor beschikbare kredieten overschrijden.

§ 3. Het fonds is niet onderworpen aan de bepalingen van artikel 9. De Vlaamse Gemeenschap neemt op verzoek van het Fonds diens beschikbare middelen op in de kastoestand, zoals gedefinieerd in artikel 2, 10°.

Voorzitter

§ 4. De middelen van het fonds zijn :

- 1° een dotatie, maximaal gelijk aan het niet opgebruikte saldo van de jaarlijks vastgestelde kredieten tot dekking van de lasten van de directe en indirecte schuld ;
- 2° het saldo van het fonds op het einde van het voorgaande begrotingsjaar ;
- 3° alle interesten en opbrengsten, voortkomende uit de realisatie van meerwaarden ;

§ 5. De lasten van het fonds zijn de rentebetalingen bedoeld in § 2 en de eventuele realisatie van minwaarden.

§ 6. De Vlaamse regering stelt jaarlijks een verslag op over de werking en het beheer van het fonds. Het verslag wordt aan het Vlaams Parlement meegedeeld voor 30 april van het daaropvolgende jaar.

§ 7. De Vlaamse regering regelt de werking en het beheer van het fonds. Zij stelt de nodige diensten, uitrusting, installatie en personeelsleden van haar diensten ter beschikking van het fonds en kan, overeenkomstig de terzake geldende algemene beginselen, sommige van haar bevoegdheden delegeren aan de leidende ambtenaren, die zij daartoe aanwijst.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK X

Slotbepalingen

Artikel 15

De volgende regelingen worden opgeheven :

- 1° artikel 77 van het decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993 ;
- 2° de artikelen 1 en 1bis van het decreet van 30 juni 1993 houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993 ;
- 3° artikel 92 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 ;

4° alle andere wettelijke, decretale of reglements-bepalingen strijdig met dit decreet.

– *Aangenomen.*

Artikel 16

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1998, met uitzondering van artikel 14 dat in werking treedt op 31 december 1997.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Wij wilden eigenlijk de spoedbehandeling vragen voor ons voorstel van resolutie over de situatie van de Vlamingen in Brussel (stuk 847). We dringen echter niet aan. Wij willen enkel zeker zijn dat ons voorstel van resolutie samen behandeld wordt met het voorstel van de heren Denys en Van Vaerenbergh als dat voorstel aan bod komt.

De voorzitter : Alle voorstellen van resolutie terzake zullen op dezelfde wijze behandeld worden.

Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13 uur.*